

Ўтган йилдан фарқи ўлароқ, бу йилги тизимда қўшимча равишда ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш амалиётидаги иштироки, уларнинг назарий билимларини амалиётда қўллай олиши юзасидан корхона раҳбари томонидан амалиётчи-ўқувчига тавсифнома бериш тизими жорий этилди.

Ўтказилган текшириш жараёнида Азим Эгамбердиевнинг қилмишлари ошкор бўлди. У маҳалла ҳудудида яшамайдиган 19 нафар фуқарога жами 32 млн. 743 минг сўм миқдоридagi нафақа пулларини ноқонуний тарзда тўловга чиқариб, ўз манфаатларига ишлатиб юборган экан.

Mustaqillik huquq demakdir

Ўзқўшқ

1997-yil 27-avgustdan chiqa boshlagan

www.huquq-gazeta.uz

2016-yil 18-fevral, №7 (996)

Айни вақтда пойтахтимиз ҳамда вилоят муҳофаа ишлари бошқармалари йигин пунктларида Президентимизнинг 2015 йил 23 декабрдаги "Ўзбекистон Республикаси фуқароларини муддатли ҳарбий хизматга навбатдаги қақирuvi ҳамда белгиланган хизмат муддатларини ўтаб бўлган ҳарбий хизматчиларни Қуроли Кучлар резервига бўштириш тўғрисида"ги Қарорига асосан муддатли ҳарбий хизматга қақирилган йигитларни армияга тантанали кузатиш маросимлари бўлиб ўтмоқда.

Ўғлонлар ҳарбий хизматга отланди

Бундай тadbирларда "Нуроний" жамғармаси, "Маҳалла" хайрия жамоат фонди, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати вакиллари, ота-оналар ва ёшлар иштирок этиб, Президентимиз раҳнамолигида мамлакатимиз Қуроли Кучлари тизимида амалга оширилаётган ислохотлар юксак самаралар бераётганини алоҳида таъкидлашмоқда.

Қақирув мавсумини юқори савияда ўтказиш мақсадида юртимизнинг барча ҳудудларидаги қақирув пунктларида ёшларнинг саломатлиги, жисмоний ва интеллектуал салоҳиятини кўриқдан ўтказиш ва шу орқали уларнинг энг муносибларини муддатли ҳарбий хизматга жалб этиш учун

барча шароит яратилган. Давлат ва жамоат ташкилотлари вакилларида иборат қақирув комиссиялари ҳар бир қақирувчи билан суҳбатлашиб, уларнинг саломатлиги, оилавий аҳволи, билим ва дунёқарашини ўрганмоқда.

Яна шуни таъкидлаш жоизки, мустақиллик йилларида муддатли ҳарбий хизматга қақирувнинг йилда бир марта амалга оширилиши, ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзолари учун замонавий шароитлар яратилаётгани, берилаётган имтиёзлар ҳалқимизнинг миллий армиямизга бўлган муносабатини тубдан ўзгартирди, ишончини мустаҳкамлади. Бугунги кунда Қуроли Кучларимиз са-

фида хизмат қилиш фуқаролар учун нафақат конституциявий бурч, балки юксак шон-шараф ишига айланди. Бу каби эътибор ва ғамхўрлик туфайли муддатли ҳарбий хизматга бориш истагини билдираётган ёшлар сафи йил сайин кенгайиб бормоқда.

Жойлардаги ҳокимликлар, Ўзбекистон муҳофаасига кўмаклашувчи "Ватанпарвар" ташкилоти, "Маҳалла" хайрия жамоат фонди, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати ва бошқа ташкилотлар вакиллари ва муҳофаа ишлари бошқармаси офицерлари томонидан ҳарбий хизматга жўнаб кетаётган йигитларга эсдалик совғалари топширилмоқда.

Ўз муҳбиримиз

Инсон манфаатларини таъминлаш устувор мақсадимиз

Назорат

Истиқлол йилларидаги энг катта ютуқларимиздан бири шуки, йилдан-йилга ҳуқуқий демократик давлат асослари мустаҳкамланиб, эркин фуқаролик жамияти тобора ривожланиб бормоқда. Бунинг ҳаётий ифодасини мамлакатимизда фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари олий қадрият даражасига кўтарилганида ҳам кўриш мумкин.

Шубҳасиз, ўтган давр мобайнида прокуратура органлари жамиятда қонун устуворлиги ва инсон ҳуқуқлари ҳимоясини таъминловчи тизим сифатида шаклланди. Бош Қонунимизда давлат органлари ва мансабдор шахслар жамият ва фуқаролар олдида масъулдилар, демократик ҳуқуқ ва эркинликлар Конституция ва қонунлар билан ҳимоя қилинади, деб белгиланган. Давлатнинг мазкур функциясини амалга оширишда суд-ҳуқуқ органлари, шу жумладан, прокуратура органлари ҳам ўзига хос ўринга эга.

Жиззах вилоят прокуратураси органлари томонидан ҳам ўтган 2015 йил мобайнида ҳудудда қонунийликни мустаҳкамлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш, жиноятчиликка қарши курашувчи органлар фаолиятини мувофиқлаштириш борасида бир қатор ишлар амалга оширилди. Назорат фаолиятини амалга оширишда асосий эътибор иқтисодиётни эркинлаштириш, аҳолини ижтимоий муҳофааза

қилиш, тadbиркорлик, кичик ва ўрта бизнес субъектларини қўллаб-қувватлаш, қишлоқ хўжалиги, суд-ҳуқуқ соҳасидаги ислохотларни жалдаллаштиришга доир қонунлар, Президент фармон ва қарорларнинг ижроси таъминланишига қаратилди.

Ўтган йилда барча соҳалар бўйича қонунлар ижросига доир ўтказилган текширишлар ва муҳофаатларни ҳал қилиш натижасига кўра 8931 та прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилди, бу жараёнда 4732 нафар шахснинг бузилган ҳуқуқи тикланди. Протест келтириш йўли билан мансабдор шахсларнинг 2427 та асосий ҳуқуқий ҳужжатлари қонунларга мослаштирилди. Аниқланган қонунбузилиши ҳолатлари 1888 та тақдимнома киритиш орқали бартараф этилди. 5595 нафар мансабдор шахс интимикий, маъмурий ва моддий жавобгарликка тортилди, қўпол қонунбузилиши ҳолатлари юзасидан 140 та жиноят иши кўзга тилди.

/Давоми 4-бетда/

Тadbир

Давлат талаблари асосида

Мамлакатимизда суд-ҳуқуқ тизимини юқори малакали кадрлар билан таъминлаш, ҳуқуқшуносларнинг касбий тайёргарлигини замонавий билимлар асосида юксалтириш ҳамда уларни қайта тайёрлашни тубдан яхшилаш, шунингдек, мазкур соҳадаги илмий тадқиқотларнинг самарадорлигини ошириш масаласига жиддий эътибор қаратилмоқда. Адлия вазирлиги томонидан Юристар малакасини ошириш марказида "Юристар кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишга қўйиладиган давлат талаблари" мавзусида навбатдаги матбуот анжумани бўлиб ўтди.

Матбуот анжумани давомида Адлия вазирлиги ҳузуридagi Юристар малакасини ошириш марказининг фаолияти ҳамда асосий вазифалари ҳақида батафсил маълумот берилди. Яъни судьялик номзодлар ва судьялик лавозимларига биринчи марта тайинланган шахсларнинг билим ва маҳорати ҳамда касб кўникмалари оширилаётгани, уларнинг Ўзбекистон Республикаси Олий суди ва Олий ҳўжалик судида стажировка ўтаётгани одил судлов тизимини

юқори малакали кадрлар билан тўлдиришга хизмат қилаётгани таъкидланди.

Бундан ташқари, марказда маҳаллий давлат ҳокимияти ҳамда хўжалик бошқаруви органлари, давлат корхоналари, муассасалари ва ташкилотларнинг юридик хизмати ходимлари малакасини ошириш, билим ва кўникмаларини янада мустаҳкамлашга ҳам эътибор қаратилаётгани алоҳида таъкидланди. Жумладан, биргина 2015 йилда мингга яқин юристарлар ўз малакала-

рини оширдилар. Юридик хизмат ходимларига мўлжалланган ўқув дастурлар ва уларнинг шакллари амалиётдан келиб чиққан ҳолда тубдан қайта кўриб чиқилиб, уларда қонун ҳужжатларидаги янгиликлар ва амалиётдаги муаммолар ҳамда ўқишга жалб қилинган соҳа мутахассисларининг тақдирлари доимий равишда ҳисобга олинмоқда.

Матбуот анжуманида журналистарга малака ошириш муассасасининг халқаро алоқалари хусусида ҳам атофлича маълумот берилди. Хусусан, БМТнинг Тараққиёт дастури, ЕХТ, ЮНОДС, ЮНИСЕФ ва бошқа халқаро ташкилотлар билан яқин ҳамкорлик алоқалари кенгайиб бораётгани, шунингдек, АҚШ, Германия, Венгрия, Словакия каби таълим даргоҳлари билан икки томонлама ҳамкорлик ўрнатилганлиги, 2014 йилда эса Юристар малакасини ошириш маркази

Гули ХОЖИБОЕВА,
«Huquq»

Судьяларни тайёрлаш халқаро ташкилотига аъзо бўлганлиги эътироф этилди.

Учрашувда Ўзбекистонда амалга оширилаётган суд-ҳуқуқ ислохотларининг натижалари бугун халқаро ҳамжамият эътирофига сазовор бўлаётгани аниқ мисолларда тилга олинди.

Журналистар билан эркин мулоқот асосида ташкил этилган анжуманда юрист кадрлар малакасини ошириш борасидаги дастурларни интерфаол усуллардан фойдаланган ҳолда тингловчиларнинг амалий машғултлардаги иштироки орқали оммавий ахборот воситаларида кенг ёритишга қаратилган бир қатор мавзулар келишиб олинди.

Қонунларга ҳурмат

Ҳуқуқий маданиятимиз даражасини кўрсатади

Маълумки, амалга ошириладиган ислохотлар самараси барча соҳаларда қонун устуворлиги таъминланганига бевосита боғлиқ. Шу боис, қонунийликни мустаҳкамлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ҳамда манфаатларини ҳимоя қилиш, қонунбузарликларнинг олдини олиш, аҳоли ўртасида ҳуқуқий тарғиботни кучайтириш прокуратура органлари фаолиятининг асосий мазмунига айланган.

Барча соҳаларда қонунлар ижроси устидан прокурор назоратини амалга оширишга алоҳида эътибор берилди. Ўтказилган текширишлар натижаларига кўра, 900 дан ортиқ прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилди. Шу жумладан, қонунга зид ҳужжатларни бекор қилиш ҳақида 173 та протест келтирилди, қонунбузулиши ҳолатларини бартараф қилиш ҳақида ваколатли идораларга 96 та тақдимнома киритилди. 461 нафар шахс интизомий ва маъмурий жавобгарликка тортилди, жиддий қонунбузулиши ҳолатлари юзасидан 35 та жиноят иши кўзга тилиди.

Ўтказилган текшириш ва мониторинглар самарасини куйидаги рақамлардан ҳам билиш мумкин. Ана шу тадбирлар натижаларига кўра, ўз вақтида тўлаб берилмаган жами 1 миллиард 357 миллион 856 минг сўм миқдоридagi иш ҳақи ва унга тенглаштирилган тўловлар, шунингдек, ижтимоий нафақа, алимент пуллари ва бошқа тўловлар туман прокуратурасининг аралашуви билан қарздорлардан ундирилди, 1448 нафар шахс, шу жумладан, 210 та юридик шахснинг бузилган ҳуқуқлари тикланди. Фуқароларнинг манфаатларини кўзлаб 317,6 миллион сўм миқдоридagi маблағни ундириш бўйича судларга 115 та даъво аризаси киритилди.

Шуни алоҳида қайд этиш кераки, 2015 йилнинг «Кескаларни эъзозлаш йили» деб эълон қилиниши муносабати билан туманимизда ёши улуг инсонларни эъзозлаш, уларга исзат-икром қўрашга маъмурий ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ аҳамият берилди. Хусусан, туман прокуратураси томонидан кескаларни ижтимоий ҳимоялашга қаратилган қонун ҳужжатлари ижросига эътибор кучайтирилди. Текширишлар мобайнида бу соҳада бир қатор қонунбузулиши ҳолатларига йўл қўйилганлиги аниқланди. Масалан, АТ "Халқ банки" Миршарқ тумани филиали мансабдор шахслари томонидан 15 та ҳолатда фуқароларнинг жамғариб бориладиган пенсия пуллари ўзлаштириш йўли билан талон-торож қилинганлиги аниқланиб, айбдорлар жиноий жавобгарликка тортилди. Шунингдек, пенсия ёшидаги фуқароларнинг мурожаатларини кўриб чиқиш ва ҳал этиш борасида "Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Қонун талаблари бузилишига йўл қўйилганликлар учун тумандаги давлат муассасалари ва назорат идораларининг 5 нафар мансабдор шахсига нисбатан тегишли қонуний чора кўрилди.

Аҳолини ижтимоий ҳимоя қилишда ажратилган бюджет маблағларининг мақсадли сарфланишини таъминлаш ниҳоятда муҳим. Туман прокуратураси томонидан ана шу масалага ҳам алоҳида эътибор қаратилди. Таассуфки, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларида фаолият олиб бо-

раётган айрим мансабдор шахслар бу масаланинг моҳиятини етарлича тушуниб етишгани йўқ. Текширишлар мобайнида "Гулшанбоғ", "Вори", "Игнаци", "Олтин бошоқ" ва "Аввона" фуқаролар йиғинлари мансабдор шахслари жами 70,8 миллион сўм миқдоридagi нафақа пуллари ноқонуний тўлаб юборилишига йўл қўйишгани аниқланиб, уларнинг бу масъулиятсизлигига нисбатан қонуний чоралар кўрилди.

Мамлакатимиз иқтисодиёти янада ривожлантиришда аҳоли бандлигини таъминлаш ва янги иш ўринлари ташкил этиш энг устувор вазифалардан бири ҳисобланади. Бу борадаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ижроси юзасидан ўтказилган тадбирлар шуни кўрсатдики, туман бандликка кўмаклашиш ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш маркази мансабдор шахслари кўзбўямачилик билан шугулланиб, яратилган янги иш ўринлари ҳақида қалбаки ҳужжатлар тайёрлашган. Хусусан, ҳудудда 357 та иш ўрни яратилганлиги ҳақида сохта далалатномалар тузиб, ҳисоботларга қўшиб ёзишган. Бундан ташқари, ишсиз деб эътироф этилган 15 нафар фуқарога 5,1 миллион сўм миқдоридagi ишсизлик нафақаси ва иш ҳақлари ноқонуний тўлаб юборилган. Ана шу ҳолат юзасидан жиноят иши кўзга тилиб, марказ директори вазифасини бажарувчи О.Рўзиқулловага нисбатан суд ҳукмига кўра жазо муқаррарлиги таъминланди.

Агар соҳадаги ислохотларда қонунийликни таъминлаш бебаҳо бойлигимиз ҳисобланган ердан унумли фойдаланишга ва етиштирилмаган қиллоқ ҳўжалиги маҳсулотларининг янада кўпайишига, пироваждида, иқтисодиётимиз ривожига ва аҳоли фаровонлиги ошишига хизмат қилади. Туман прокуратураси томонидан мазкур соҳадаги қонунлар, хусусан, ер ҳақидаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ижроси доимий назоратга олиниб, ер ажратилган таниш-билишчилик ва бошқа суиистеъмолчилик ҳолатларига нисбатан қатъиятлик билан муносабат билдирилмоқда.

Назорат тадбирлари мобайнида 15 ҳолатда ер майдонлари қонунга зид равишда бериб юборилганлиги аниқланиб, ер ажратилиш ҳақидаги ноқонуний қарорлар протест келтириш йўли билан бекор қилинди ва ер майдонлари туман захира фондига қайтарилди. Ер бериш тартибини бузганлиги учун туман ҳокими вазифасини бажарувчи Ф.Нормуродов ва 4 нафар комиссия аъзоси жавобгарликка тортилди.

Ёшлар масаласи давлатимиз сиёсатининг устувор масаласига айланган. Негаки, мамлакатимизнинг келажиги, аввало, уларнинг саломатлиги, интеллектуал салоҳияти ва инти-

Шерали САНАЕВ,
Миршарқ туман прокурори

лишларига боғлиқ. Шу боис, юсак маънавиятли, мустақил фикрловчи, қатъий ҳаётий позицияга, кенг дунёқараш ва чуқур билимларга эга, Ватанимиз келажиги учун фидойилик кўрсатувчи ёшларни тарбиялаш бугунги кундаги энг долзарб вазифалардан бири ҳисобланади. Хусусан, вояга етмаганлар таълим-тарбияси ниҳоятда муҳим. Туман прокуратураси томонидан ўтган йили вояга етмаганлар ҳақидаги қонунлар ижроси юзасидан 26 та текшириш ўтказилди. Назорат йўналишидаги ана шу тадбирлар натижаларига кўра, бузилган қонунбузулиши ҳолатларини бартараф этиш учун ваколатли идораларга 16 та тақдимнома киритилди. Ушбу ҳолатларга дахлдор 111 нафар маъмурий шахснинг интизомий, 59 нафарининг маъмурий жавоб-

гарлиги масаласи ҳал қилинди, жиддий қонунбузарликлар юзасидан 4 та жиноят иши кўзга тилиди. Айниқса, касб-хўна қоллеклари ўқувчиларининг давомати ва фанларни ўзлаштириши масаласига эътибор кучайтирилди. Фарзандларининг таълим олишига тўқсизлик қилган 151 нафар ота-онанинг маъмурий ҳуқуқбузарлиги судда кўриб чиқилиб, уларга нисбатан қонунда белгиланган чоралар кўрилди.

Кейинги пайтда жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини қонуний ҳал этиш масаласига алоҳида эътибор берилмоқда. Ўтган йили туман прокуратурасига келиб тушган мурожаатларнинг 333 таси ҳал қилиниб, шундан 136 таси қаноатлантирилди, 186 таси бўйича тушунтириш ва ҳуқуқий маслаҳат берилиб, 36 та юридик шахснинг бузилган ҳуқуқлари тикланди.

Мурожаатларга доир қонун ҳужжатлари талаблари бузилишига йўл қўйган 31 нафар шахс маъмурий, 10 нафар шахс интизомий жавобгарликка тортилди, шунингдек, 9 нафар фуқаронинг қонуний манфаатларини кўзлаб уларнинг фойдасига 12,9 миллион сўм маблағни ундириш юзасидан судга даъво аризалари киритилди.

Қонунларга ҳурмат фуқароларимизнинг ҳуқуқий маданиятини, умуман олганда, жамиятнинг қай даражада ривожланганлигини кўрсатади. Шундай экан, қонунларга оғишмай амал қилиш фуқаролардан тортиб, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ходимларига ҳаммамизнинг вазифамиз ва бурчимиз бўлиб қолаверади.

XXI аср инсоният олдига бир қатор муаммоларни ҳал этиш вазифасини қўймоқда. Халқаро терроризм, гиёҳвандлик, қурол-яроғ, одам савдоси, экстремизм шундай иллатлар жумласидандир. Кейинги йилларда одам савдоси билан боғлиқ жиноятлар жаҳон ҳамжамиятини жиддий ташвишга солмоқда. Одам савдоси туфайли юзга келаётган глобал хавф қанчалик ортиб бораётган бўлса, дунёнинг қатор мамлакатларида бу жиноятга қарши курашишга қаратилган чора-тадбирлар кўлами ҳам шунчалик кенгаймоқда.

Одам савдоси — давр муаммоси

Шухрат АБДУЛЛАЕВ,
Сирдарё вилоят прокурорининг биринчи ўринбосари

Давлатимизда трансмиллий жиноятлар, жумладан, одам савдосига қарши курашиш ва унинг олдини олиш юзасидан кўриладиган кенг кўламли чора-тадбирлар, яратилган ҳуқуқий асослар бу иллатга барҳам беришга хизмат қилапти.

Бу йўналишда ҳаётга изчил татбиқ этилаётган қонун ҳужжатлари, бир қатор дастур ва режалар самарасини кўриб, ҳукуматимиз томонидан мамлакатимизда истиқомат қилаётган ҳар қайси инсон бу мудҳиш жиноятнинг қурбонига айланиб қолмаслиги учун жуда қатъий ва жиддий чоралар кўриладиганлигини, барча саъй-ҳаракатлар комплекс равишда амалга ошириладиганини чуқур англаймиз. Бинобарин, бу саъй-ҳаракатларга нафақат ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар, балки барча турдаги ташкилот ва муассасалар, кенг жамоатчилик ҳам жалб этилган. Зеро, ҳар қандай жиноий иллатга қарши курашиш, аввало, ҳар бир инсонда ўз тақдир ва ҳаётига бефарқ бўлмастик, бу масалада доимо ҳушёр ва огоҳ бўлиш ҳиссини кучайтиришдан бошланади.

2008 йил 17 апрелда қабул қилинган "Одам савдосига қарши курашиш тўғрисида"ги Қонунда одам савдоси жинояти билан шугулланувчи шахслар жавобгарлигининг муқаррарлиги, одам савдосидан жабрланганларнинг камситилишига йўл қўймаслик, ижтимоий ҳамкорлик одам савдосига қарши курашишнинг асосий принциплари сифатида белгилангани бежиз эмас. Мазкур қонунга биноан давлат бошқаруви ва маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлар, қорхоналар, муассасалар, мансабдор шахслар, шунингдек, фуқаролар ҳам одам савдосига қарши курашиш бўйича фаолиятни амалга оширувчи давлат органларига кўмаклашиши ҳамда зарур ёрдам кўрсатишлари лозим.

Бу борада Сирдарё вилоят прокуратураси органлари томонидан 2015-2016 йилларга мўлжалланган чора-тадбирлар режаси ҳамда Республика Идораларо комиссиясининг қарорлари ижроси алоҳида назоратга олиниб, доимий равишда назорат тадбирлари олиб боришмоқда. 2015 йилда ҳокимлик (комиссиялар), бошқарув идоралари ва жамоат ташкилотларида 23 мартада текширишлар ўтказилиб, натижасига кўра 23 та тақдимнома киритилди, қонунга зид 1 та қарорга протест келтирилиб, қонунга мувофиқлаштирилди, 6 нафар шахс интизомий жавобгарликка тортилди. Одам савдоси жиноятдан жабрланган 42 нафар фуқаро одам савдоси жабрдидаларига ёрдам бериш ва уларни ҳимоя қилиш бўйича Республика реабилитация марказига жойлаштирилди.

Одам савдосига қарши курашиш бўйича Республика Идораларо комиссияси томонидан хорижда ишлашнинг қонуний асослари ҳамда одам савдосига қарши курашишнинг мазмун-моҳиятини ёшларга тушунтириш мақсадида тасдиқланган "Одам савдоси — давр муаммоси" тарғибот лойиҳаси ижро учун вилоят Идораларо комиссияси аъзоларига юборилди.

Шу асосда 2015 йил давомида мутасадди ташкилотлар билан ҳамкорликда вилоят ҳудудда 14942 та маъруза, суҳбат ва бошқа тадбирлар ўтказилиб, уларда 899821 нафар фуқаро иштирок этди. Сирдарё вилоят телевидениеси орқали 125 мартаба, радиога 20 мартаба, матбуотда 115 мартаба ҳамда электрон ахборот тизими орқали 65 мартаба чиқишлар қилинди.

Бу иллатнинг олдини олишда аҳоли бандлиги масаласини ҳал этиш муҳим ўрин тутишини эътиборга олиб, вилоят прокуратураси ҳамда меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бошқармаси тизимлари билан ҳамкорликда 32 мартаба меҳнат ярмаркалари ўтказилди, уларда 588 та қорхона ва ташкилотлар 4534 та бўш иш ўрни билан иштирок этишди. Шунингдек, прокуратура органларида одам савдоси билан боғлиқ ариза ва хабарларни рўйхатга олиш, уларнинг ҳал этилиши устидан прокурорлик назоратини кучайтириш чоралари кўрилди. Вилоят ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлари томонидан одам савдосига оид жиноятларни фош этиш борасида амалга оширилган тадбирлар натижасида 2015 йилда 12 та жиноят иши кўзга тилиб, бу тоифадаги жиноятларни содир этган 15 нафар шахсга нисбатан жазо муқаррарлиги таъминланди.

Фуқаролари одам савдоси ва унинг салбий оқибатларидан асраш олий қадрият саналмиш инсон ҳуқуқ ва эркинликлари дахлсизлигини таъминлашга хизмат қилади. Шундай экан, бу иллатга қарши саъй-ҳаракатларни бирлаштириш яхши натижаларга олиб келади.

Инсон манфаатларини таъминлаш устувор мақсадимиз

*/Давоми.
Бошланиши 1-бетда/*

Прокурор текширишлари натижасида ва жиноят ишлари тергов давомида ундирилган жами зарар миқдори 15,9 млрд. сўмга етди. Судларга киритилган прокурор аризалари бўйича қўрилган ва ижроси таъминланган ишлардан 4,9 млрд. сўмнинг ундирилиши таъминланди.

Бу даврда прокурорлар томонидан ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ва назорат органларида қонунчилик ижроси устидан назорат соҳасида ўтказилган 378 та текшириш якунида келтирилган 511 та протест асосида 509 та ҳуқуқий ҳужжатнинг қонунчиликка мувофиқлаштирилиши таъминланди. Прокурор қарори ва тақдимномалари бўйича 631 нафар мансабдор шахснинг интизомий ва маъмурий жавобгарлик масаласи ҳал қилинди.

Давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари ҳамда жойлардаги ижро ҳокимияти органларида қонунчилик ижроси устидан назорат йўналишида ўтказилган 296 та текшириш ва таҳлиллар якунида келтирилган протестлар асосида қонунга зид 713 та ҳуқуқий ҳужжат бекор қилинди ёки ўзгаририлди, 373 та тақдимнома киритилиб, 1416 нафар шахс интизомий, 288 нафари маъмурий ва 4 нафари моддий жавобгарликка тортилди. Ҳуқуқорлик ва ҳўжалик судларига 2,6 млрд. сўмни ундириш ҳақида 1038 та ариза киритилди, жиддий қонунбузилишлар юзасидан 44 та жиноят иши кўзга тилиб, 1052 нафар шахснинг бузилган ҳуқуқлари тикланди.

Аҳолини ижтимоий ҳимоялаш, бандлигини таъминлаш, соғлигини сақлаш, мурожаатлар, тadbиркорликни қўллаб-қувватлаш ва унинг кафолатлари тўғрисидаги қонунчилик ижроси юзасидан текшириш ва таҳлилларни таъсирчан ва самарали ташкил этишга алоҳида эътибор қаратилди.

Кичик бизнес ва хусусий тadbиркорликни қўллаб-қувватлаш ва унинг кафолатларига оид қонунлар ижроси устидан назоратни таъминлашга масъулият билан ёндашилди. Назорат тadbирларида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 15 майдаги "Хусусий мулк, кичик бизнес ва хусусий тadbиркорликни ишончли ҳимоя қилишни таъминлаш, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартароф этиш чора-tadbирлари тўғрисида"ги Фармони ижросига ҳамда унинг мазмун-моҳиятини аҳолига тўлиқ етказишга алоҳида эътибор қаратилди. "Ишонч телефони"га тadbиркорлардан келиб тушган 82 та мурожаат бевосита вилоят прокуратурасида ҳал қилиниб, 25 нафар тadbиркорнинг мурожаатлари қаноатлантирилди. 18 нафарининг бузилган ҳуқуқлари тикланиб, 39 нафарига ҳуқуқий маслаҳатлар берилди.

Прокуратуранинг аралашуви билан 260 нафар тadbиркорнинг бузилган ҳуқуқлари тикланди. 9 нафар тadbиркорга 737 млн. сўм кредит олиб берилишда, 12 нафарига 242 га. ер майдони ажратилишида, 20 нафарига 49,7 млн. сўм ҳақдорлигини ундириб беришда амалий ёрдам кўрсатилди. 4284 нафар тadbиркорга ҳуқуқий маслаҳатлар берилди.

Ўтган йил давомида доимий таҳлиллар асосида адлия ва солиқ органлари, банклар ва ҳокимликлар билан ҳамкорликда фаолиятини турли сабабларга кўра тўхтатган 361 та тadbиркорлик субъектининг

колатли идораларга 110 та тақдимнома киритилди. Протестлар асосида 21 та ноқонуний ҳужжат бекор қилинди, 198 нафар мансабдор шахснинг интизомий ва маъмурий жавобгарлик масаласи ҳал қилинди, 31 нафар шахс қонунбузилишига йўл қўймаслик ҳақида расман огоҳлантирилди. Жисмоний ва юридик шахсларнинг манфаатини кўлаб, 3 млн. 710 минг сўм ундириш ҳақида судларга 11 та ариза киритилиб, 537 нафар шахснинг бузилган ҳуқуқлари умуман кўриб чиқилмаган. Бу маҳалла фуқаролар йиғини мансабдор шахсларига нисбатан жиноят ишлари кўзга тилиб, тегишли жазо чоралари тўғрилиди.

фаолияти ва 610 та иш ўринларининг тикланишига эришилди.

Айрим ветеринария бўлимлари томонидан тadbиркорлик субъектларининг фаолияти ноқонуний текширилганлиги аниқланиб, айбдор ҳодимлар маъмурий жавобгарликка тортилди. Масалан, Дўстлик туман ветеринария бўлими санитария-экспертиза лабораторияси бошлиғи М.Шербоев "Дўстлик деҳқон бозори" МЧЖда хусусий тadbиркор Ж.Бухоровга қарашли қассобхонада тегишли рухсатномасиз текшириш ўтказиб, маъмурий жарима қўллаган. Бу билан у тadbиркорнинг қонуний фаолиятига тўсиқлик қилган. Бу каби мисолларни Галлаорол ва Зарбдор туманлари ҳамда Даштбод шаҳар Давлат ветеринария бўлими мансабдор шахслари фаолияти мисолида ҳам кўриш мумкин. Вилоят прокуратураси аралашуvidан сўнг ноқонуний текшириш ўтказган вилоят Давлат ветеринария ҳудудий бўлимларининг 7 нафар мансабдор шахслари маъмурий жавобгарликка тортилиб, улар томонидан қабул қилинган маъмурий жарима қўллаш ҳақидаги ноқонуний қарорлар протест асосида бекор қилинди.

Ўзбекистон Республикасининг "Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Қонуни ижроси ҳамда жисмоний шахслар ва юридик шахслар вакилларини қабулнинг ташкил этилиши аҳолини давлат бошқаруви, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи, назорат, маҳаллий давлат ҳокимияти ва ўзини ўзи бошқариш органларида текшириш натижаларига кўра, ва-

да 1503 та прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилди. Прокурор қарорлари ва тақдимномалари асосида 2188 нафар шахснинг интизомий, маъмурий ва моддий жавобгарликка тортилиши таъминланиб, 618 нафар фуқаронинг бузилган ҳуқуқлари тикланди.

Бу даврда вилоятда 41 марта ўтказилган меҳнат ярмаркалари орқали 497 нафар қоллеж битирувчилари ишга жойлаштирилиб, 1636 нафарига меҳнат қонунчилиги бўйича ҳуқуқий маслаҳатлар берилди. Бундан ташқари, 987 нафар битирувчиларга тadbиркорлик фаолиятини бошлаш учун банклардан 9,4 млрд. сўм кре-

дит маблағлари ажратилиши таъминланди. Эътиборлиси, олиб борилган назорат тadbирлари натижасида воёга етмаганлар ўртасида жиноятчилик ва ўқувчилар жинояти камайди.

Жиноятчиликка қарши курашиш борасида ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг фаолиятини мувофиқлаштириб боришда асосий эътибор ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, жамоат тартибини сақлаш ва жиноятчиликка қарши курашга йўналтирилган қонун ҳужжатлари ижросига қаратилди.

Ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ва жамоатчилик билан ҳамкорликда жиноятлар содир этилишининг олдини олиш ҳамда содир этилган жиноятларни фож этишда, диний экстремизм, терроризм, наркотрафик, одам савдоси, шунингдек, давлатнинг конституциявий тузумига таъвоуз қилиш билан боғлиқ жиноятларга қарши курашиш борасидаги ишларга алоҳида эътибор берилди.

Ўзбекистон Республикасининг "Одам савдосига қарши курашиш тўғрисида"ги Қонуни ва Президентининг 2008 йил 8 июлдаги "Одам савдосига қарши курашиш самарадорлигини ошириш чора-tadbирлари тўғрисида"ги Қарори ижросини таъминлаш борасида одам савдосига қарши курашиш бўйича идоралараро ҳудудий комиссиялар фаолият кўрсатиб келимоқда. Олиб борилган кенг қўламли ишлар самарасида одам савдоси билан боғлиқ бўлган жиноятлар камайди.

Одам савдосидан жабрланганлар тиббий кўриқдан ўтказилиб, 50 нафари ишга, 30 на-

фари Республика реабилитация марказига жойлаштирилди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг 2015 йил 3 декабрдаги "Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг йилгирма уч йилги муносабати билан амнистия тўғрисида"ги Қарори, уни қўллаш тартиби ҳақидаги Ниҳом ижросини тўлиқ ва белгиланган муддатда таъминлаш устидан назорат ўрнатилди. Қарорнинг мазмун ва моҳиятини тушунириш юзасидан ўқув-семинар машғулоти ва 119 мартаба тарғибот тadbирлари ўтказилди.

Ҳозирда вилоятдаги жазони ижро этиш муассасалари, жазони ижро этиш инспекциялари, прокуратура ва ички ишлар органлари терговчилари ҳамда суриштирув органларининг тақдимномалари кўриб чиқилмоқда.

Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини кўриб чиқиш фаолиятига бўлган эътибор кучайтирилди. Келиб тушган 12 минг 434 та ариза ва шикоятларнинг 62 фоизи бевосита прокуратурада ҳал қилиниб, уларнинг 1763 таси қаноатлантирилди ва шу асосда 2254 нафар фуқаронинг бузилган ҳуқуқлари тикланди. 5133 нафар фуқаро ва жисмоний шахсларнинг вакиллари прокуратура органларида қабул қилиниб, мурожаатлари асосида уларга қонун ҳужжатларининг мазмун-моҳияти тушунирилди.

Мурожаатларни ҳал қилиш жараёнида аниқланган қонунбузилишлар юзасидан 131 та протест келтирилди. Ваколатли идораларга 44 та тақдимнома киритилди, 262 та қарорлар қабул қилиниб, 216 нафар мансабдор шахснинг интизомий ва маъмурий жавобгарликка тортилиши таъминланди. Судларга 2,8 млрд. сўмлик зарарни ундириш ҳақидаги 285 та даъво аризалари киритилди, 7,6 млн. сўмдан ортқ зарар айбдор шахслардан ихтиёрий ундирилди, жиддий қонунбузилишлар юзасидан 30 та жиноят иши кўзга тилиб, жазо муқарраблиги таъминланди.

Ўтаётган йиллар фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш, камият ва давлат манфаатларини ҳимоя қилиш, қонун устуворлигига эришиш борасида улкан ислохотлар амалга оширилган йиллар сифатида тарих саҳифаларидан жой олди. Бундай муваффақиятларда Жиззах вилоят прокуратураси органларининг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Зеро, шу азиз Ватан фаровонлиги учун барчамиз масъулмиз. Бу эса сизу биздан давлат ва камият олдидаги бурчларимизни тўла-тўқис адо этишни, қонун талабларини сўзсиз бажаришни талаб этади. Ана шунда ҳаётимиз ва турмушимиз янада фаровонлашиб, Ватанимиз бундан ҳам тараққий этиб бораверади.

Шухрат АКБАРОВ,
Жиззах вилоят прокурори

Ўзбекистон Республикаси мустақилликка эришгандан сўнг ўтган давр мобайнида мамлакатимизда суа-ҳуқуқ тизимида амалга оширилган ислоҳотлардан кўзланган асосий мақсад қонун устуворлиги ва қонунийликни мустаҳкамлаш, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини ишончли ҳимоя қилишни таъминлашдир. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислоҳ Каримов таъкидлаганидек, "Мамлакатимизни демократик янгилашнинг бугунги босқичдаги энг муҳим йўналишларидан бири бу — қонун устуворлиги ва қонунийликни мустаҳкамлаш, шахс ҳуқуқи ва манфаатларини ишончли ҳимоя қилишга қаратилган суа-ҳуқуқ тизини изчил демократлаштириш ва либераллаштиришдан иборатдир".

Суа-ҳуқуқ ислоҳотлари фуқаролар саломатлигига хизмат қилади

Шу ўринда, айтиш керакки, ҳар қандай давлатнинг энг катта бойлиги фуқароларининг соғлиғи ҳисобланади. Шу боис мамлакатимизда аҳоли саломатлигини муҳофаза қилишга катта эътибор қаратилиб, замонавий малакали тиббий ёрдам кўрсатиш тизими шакллантирилди.

Хусусан, мамлакатимизда тамаки маҳсулотларини ишлаб чиқиш ва реализация қилишни тартибга солиш, аҳоли ўртасида соғлом турмуш тарзини қарор топтириш, тамакига қарамликнинг олдини олиш, чекишни ташлаш истагида бўлган инсонларга кўмаклашиш борасида кўплаб хайрли ишлар амалга оширилмоқда. Дастлаб 2011 йил 5 октябрда қабул қилинган "Алкоголь ва тамаки маҳсулотларининг тарқатилиши ҳамда истеъмол қилинишни чеклаш тўғрисида"ги Қонун бу борадаги саъй-ҳаракатлар қўламини янада кенгайтириш учун замин яратиб, аҳоли саломатлигини муҳофаза этишга қаратилган чора-тадбирларга муҳим ҳуқуқий асос бўлиб келмоқда. Қонун Ўзбекистон Президентининг 2010 йил 27 январдаги "Баркамол авлод йили" Давлат дастури тўғрисида"ги Қарори ижросини таъминлаш мақсадида ишлаб чиқилган. 5 та боб, 25 та моддадан иборат тамаки қонун фуқароларни, аввало, йигирма ёшга тўлмаган шахсларни алкоголь ва тамаки маҳсулотларини истеъмол қилиш, уларнинг зарарли таъсиридан ҳамда бошқа салбий оқибатлардан ҳимоя қилишга, жамиятда соғлом турмуш тарзини қарор топтиришнинг таъминини, ҳуқуқий шарт-шароитларини яратишга қаратилгани билан аҳамиятлидир.

Аниқланишича, тамаки таркибига тўрт мингдан зиёд кимёвий унсур мавжуд бўлиб, уларнинг қирқдан ортиғи ўсма касалликларини келтириб чиқариш хусусиятига эга. Бундан ташқари, ундаги смола, ис гази, каддий, ацетон, бензол, маргмунш ва бошқа тўрт оғуздан ортиқ захарли моддалар ҳам инсон саломатлигига жиддий путур етказиши мумкин.

Тамаки таркибидеги захарли қотиқ қилинган фақат жисмоний ва руҳий ҳолатига зиён етказиш билан чекланмайди. У атрофдаги инсонларга ҳам салбий таъсир кўрсатади. Кашанда ота-оналардан дунёга келадиган фарзандлар соғлиғи эса ҳамisha жиддий хавф остида бўлади. Қолаверса, сигарет тутуни орқали ҳавога тарқалаётган захарли ис гази ҳайвонот ва наботот оламига ҳам зарар келтиради. Бугун инсоният учун энг хавфли одатлардан бирига айланган бораётган ушбу глобал муаммони бартараф этишга ҳаҳон ҳамжамияти томонидан алоҳида эътибор қаратилаёпти.

Хусусан, 2003 йил 21 майда Ҳаҳон соғлиғини сақлаш таъкидотининг Тамакига қарши курашиш бўйича Ҳаҳли конвенцияси қабул қилинган. Ушбу конвенция 2005

йил 27 февралда кучга кирган.

Конвенциянинг мақсади тамаки истеъмол қилишнинг тарқалиши ва тамаки тутунининг таъсирини доимий равишда ҳамда жиддий камайитириш учун миллий, минтақавий ва халқаро даражада амалга ошириладиган чоралар учун тегишли ҳаҳларни таъминлаш, шу орқали келажак авлодни тамаки истеъмол қилиш тугайли келиб чиқадиган оқибатлардан ҳамда тамаки тутуни таъсиридан ҳимоя қилишдан иборат.

Ҳозирга қадар 174 мамлакат, жумладан, АҚШ, Канада, Япония, Хитой, Россия, Германия, Франция ва бошқа давлатлар мазкур конвенцияга қўшилган. Мамлакатимиз ҳам ушбу конвенцияга 2012 йил 24 апрелдан қўшилган.

Юқоридагилардан кўриниб турибдики, алкоголь ва тамаки маҳсулотларининг тарқатилиши ҳамда истеъмол қилинишни чеклаш нафақат соғлиқни сақлаш тизимининг самарадорлигини янада оширишга, балки жамиятнинг ҳар томонлама равақ топишига хизмат қилади.

Шунингдек, алоҳида таъкидлаш лозимки, 2015 йил 29 декабрда қабул қилинган "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Қонун билан жамоат жойларида тамаки ва алкоголь маҳсулотлар истеъмол қилганлик учун жавобгарлик белгиланди. Бундан ташқари, мазкур қонун билан Ўзбекистон Республикасининг 6 та кодекс ва 28 та қонунга тегишли қўшимча ва ўзгартишлар киритилиб, бир қатор долзарб масалалар энг замонавий ёндашувлар асосида ҳаҳта жорий этилди.

Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексга киритилган 561-модда мазмунига биноан, иш жойларида, соғлиқни сақлаш, таълим, спорт-соғломлаштириш муассасаларида, ёнгин чиқариш хавфи бўлган жойларда, шу жумладан автомобилларга ёқилги қўйиш шохобчаларида ва бошқа жамоат жойларида тамаки маҳсулотини истеъмол қилиш, бундан тамаки маҳсулотини истеъмол қилганлик учун энг кам ойлик иш ҳаҳининг учдан бир қисми миқдоридаги жарима белгиланди.

Бу каби жойларда тамаки маҳсулотларини фақатгина мазкур бинолардаги махсус белгиланган жойларда чекиш мумкин. Шунингдек, жорий этилган ўзгаришларга мувофиқ, транспорт воситаларида тамаки маҳсулотларини истеъмол қилиш учун жарималар ҳам қатъийлаштирилди.

Жамоат транспортининг барча турларида тамаки маҳсулотларини истеъмол қилиш учун муқаддам энг кам ойлик иш ҳаҳининг йигирмадан бир қисми миқдорида жарима белгиланган бўлса, янги тартибга кўра бу ракам учдан бир қисмга қадар оширилди. Ҳаво кемаларида тамаки чеканлик учун белгиланган жарима энг кам ойлик иш

Хурсанали РАПИҚОВ,

Бош прокуратура бошқарма катта терговчиси

ҳаҳининг икки баробари миқдорида қолдирилди.

Бундан ташқари, 30 декабрдан жамоат жойларида алкоголь маҳсулотларини истеъмол қилганлик учун белгиланган жарималар миқдори ҳам оширилди. Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг янги таҳрирда қабул қилинган 187-моддасига биноан иш жойлари, кўчалар, стадионлар, хиёбонлар, жамоат транспортининг барча турларида ва бошқа жамоат жойларида алкоголь маҳсулотларини истеъмол қилиш энг кам ойлик иш ҳаҳининг ярми миқдоридаги жаримага сабаб бўлади. Аввал, ушбу норма санкциясидаги жарима энг кам иш ҳаҳининг ўндан бир қисмини учдан бир қисмигача бўлган миқдорни ташкил этган.

Худди шундай ҳуқуқбузарлик маъмурий жазо чораси қўлланилгандан кейин бир йил давомида такор содир этилган бўлса, энг кам иш ҳаҳининг учдан бир қисмини бир бараваригача миқдорда жарима солишга ёки ўн беш суткага муддатга маъмурий қамоққа олишга сабаб бўлади. Тўй, юбилей ва бошқа маросимлар ўтказиладиган жойлар, шунингдек, алкоголь маҳсулотларининг чакана савдосини амалга оширишга руҳлат этилган савдо ва умумий овқатланиш объектидаги алкоголь маҳсулотларини истеъмол қилишга ижозат берилди.

Коньяк спирти ёки тозаланган этил спиртидан, вино материаллари ва (ёки) таркибидеги спирт бўлган озиқ-овқат маҳсулотидан фойдаланган ҳолда ишлаб чиқарилган, ҳажмидаги этил спиртининг улуши бир ярим фоиздан ортиқ бўлган озиқ-овқат маҳсулотини алкоголь маҳсулотини деб ҳисобланади.

Маълумки, 18-20 ёш ораллиги ўсириллик даври ҳисобланади ва шу вақтда шахснинг ўзини англаш жараёни давом этади. 20 ёшгача барча зарарли таъсирлар, шу жумладан, алкоголь ва тамаки шахснинг уйғун ривожланиш жараёнининг бузилишига сабаб бўлади.

Хорих таҳрибисига назар солинса, 20-21 ёшга тўлмаган шахслар орасида алкоголь ва тамаки истеъмол қилишни чеклашга оид қоидалар бир қанча мамлакатларда жорий этилган. Хусусан, бундай нормалар Япония, АҚШ, Исландия, Миср, Норвегия, Финляндия ва қатор бошқа давлатлар қонунларида ҳам мавжуд.

Хулоса қилиб айтганда, алкоголь ва тамаки маҳсулотларининг тарқатилиши ҳамда истеъмол қилинишининг чекланиши фуқаролар соғлиғини сақлаш, айнқиса, ёшларини баркамоллигини, барчамиз учун муқаддас бўлган оила тинчлиги, хотиржамлигини таъминлаш борасидаги ишларни янги босқичга кўтариш учун муҳим ҳуқуқий асос вазиёларини ўтайди.

Фаолиятлар ишончли ҳимояда

Акмал АЗЯРОВ,

СВОЖЖДЛҚҚ департаментининг

Тошкент вилоят бошқармаси суриштирув бўлими бошлиғи

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 15 май кундаги "Хусусий мулк, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ишончли ҳимоя қилишни таъминлаш, уларни ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони ҳамда 2015 йил 20 августдаги "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига хусусий мулкни, тадбиркорлик субъектларини ишончли ҳимоя қилишни янада кучайитиришга, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этишга қаратилган ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Қонунга асосан давлат, бошқарув, суд, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ва назорат органлари зиммасига бир қатор вазиёлар юклатилди.

Юқорида қайд этилган қонун ҳужжатларининг асосий мақсади мамлакатимиз иқтисодиётида хусусий мулкнинг ўрни ва ролини тубдан ошириш, тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш ва жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқ ва чекловларни бартараф этиш, соғлом рақобат ва ишбилармонлик муҳитини янада такомиллаштириш орқали ялпи ички маҳсулотда хусусий мулк, жумладан, чет эл капитални иштирокидаги улушни изчил оширишдан иборат. Шунингдек, тадбиркорларнинг фаолиятига ноқонуний аралашув ва тўсиқлар учун жавобгарликни янада кучайитириш, бундай ҳолатлар бўйича айбдорларга нисбатан жазо муқаррарлиги принципини қатъий таъминлаш, уларни ишончли ҳимоя қилишда суд ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ҳамда бошқа давлат органларининг ролини янада ошириш, давлат идоралари томонидан тадбиркорларга имтиёз ва преференцияларни сўзсиз қўллаш тартибини жорий этишдир. Янги қабул қилинаётган қонун ҳужжатларининг мазмун-моҳиятини бевосита ижрочилар ва кенг жамоатчиликка етказиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузурдаги Солиқ, валютага оид жиноятларга ва жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаментининг Тошкент вилоят бошқармаси томонидан жойларда тарғибот тадбирлари ўтказилиши билан бир вақтда соҳада содир этилаётган қонунбузилиши ҳолатларини фош этиш борасида мутасадди идоралар билан ҳамкорликда кенг қамровли тадбирлар ўтказиб келинмоқда.

Хусусан, 2015 йил давомида бу борада олиб борилган тезкор тадбирлар натижасида аниқланган қонунбузилиши ҳолатлари юзасидан 3 та жиноят иши қўғатилди. Жумладан, Янгийўл тумани "Янгиобод" фермерлар уюшмаси ҳудудидаги "Жўшқин Шаршара" фермер ҳўжалиги иш юритувчиси Т.Абдуваҳабовнинг аризасига асосан тадбиркорлик субъектларини манфаатлари ҳимояси юзасидан тезкор тадбир ўтказилди. Унда Янгиобод фермерлар уюшмаси раҳбари А.Сарибаев Т.Абдуваҳабовга Янгийўл туман ҳокимининг ўринбосарини орқали ушбу ҳудуддан 5,5 гектар ер майдонини ажратиб беришини айтди. Хизмати эвазига эса ундан тамагирлик йўли билан 500 АҚШ доллари талаб қилди. Унинг нияти амалга ошмади. Ўтказилган тадбир жараёнида А.Сарибаев талаб қилинган пулни олган вақтида ашввий далил билан ушланди.

Мазкур ҳолат юзасидан Янгиобод фермерлар уюшмаси раҳбари А.Сарибаевга нисбатан қонунда белгиланган тартибда тегишли ҳуқуқий чоралар кўрилди.

Ўтган йилда бошқармамиз томонидан юқорида таъкидлаб ўтилган ҳамда соҳага оид бошқа қонунлар мазмун-моҳиятини бевосита ижрочилар ва кенг жамоатчиликка етказиш мақсадида 55 та тарғибот тадбирлари ўтказилди. Кўрилган чоралар натижасида 3 нафар тадбиркорнинг бузилган ҳуқуқлари тикланди. 10 нафарига эса турли масалаларда амалий-ҳуқуқий ёрдам кўрсатилди ва 21 та янги иш ўрни яратилди.

Замоннинг мислсиз ривожланиши, ахборот аламунидаги тезкорлик ижтимоий-иқтисодий юксалишлар қатори, жиноятчилик турларининг орттишига ҳам олиб келаётгани сир эмас. Бутун дунёда кенг тарқалган жиноятлардан бири бу **фирибгарлик**.

Мўмай даромадга бўлган иштиёқ, соддалик, шовмашошарлик, билимсизлик ушбу жиноятнинг илдиригидир. Мамлакатимизда фирибгарликнинг олдини олиш, унга қарши курашиш юзасидан кескин чоратadbirlar кўрилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг "Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг йигирма уч йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида" ги Қарорининг 1-3, 5-бандлари амал қилиши — Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 167, 168-моддаларида назарда тутилган жиноятларни содир этиб, etkazилган моддий зарарни тўлиқ қопламаган шахсларга нисбатан татбиқ этилмаслиги кўрсатиб ўтилган. Бундай меъёр ушбу туркум жиноятларнинг олдини олишга хизмат қилмоқда. СВОЖЖДЛҚ департамен-

нинг Хоразм вилоят бошқармаси томонидан фирибгарликка барҳам бериш, унинг олдини олиш юзасидан муайян чора-таdbirlar амалга ошириб келинмоқда. Бироқ, айрим юрtdошларимиз ишонувчанлиги oқибатида фирибгарларнинг тузоғига осон илинмоқдалар.

Ибрат Жонибеков 2013 йилдан Урганч шаҳар архитектура ва қурилиш бўлимида 1-тоифали мутахассис вазифасида ишлаб келган. Иш кунларининг бирида бўлим бошлиғи унга яққа тартибдаги таdbirkor И.Раимовнинг мурожаатини ўрганиб қиқшини топиради. Таdbirkor ўз аризасида эски гараж биноси ўрнида маиший хизмат кўрсатишга мўлжалланган замонавий иншоот барпо этиш билан боғлиқ ҳужжатларни расмийлаштиришда ёрдам сўрайди. Ибрат ҳужжатларни тайёрлаган, ариза эгасига бир неча идора ва ташкилотга имзо cheтириш лозимлигини айтади.

— Менинг ишим жуда кўп, шунга ўзингиз ёрдамлашиб юборсангиз, — илтимос қилади таdbirkor.

— Майли, — бироз ўйлангач, муддаога кўчади мутахассис. — 200 минг сўм бер-

сангиз, ишингизни ўзим рисоладагидек қилиб бажараман.

Мутасаддиларга ҳеч муаммосиз имзо cheтирган И.Жонибеков ҳужжатларни Тошкент шаҳрига юборишдан олдин И.Раимовдан келишилган пулни қайта-қайта талаб қилади ва шусиз иш битмаслигини билдиради. "Ишим шу билан битса битақолсин", деган фикрга борган И.Раимов жияни орқали пулни etkazиб беради. Бироқ, муайян сабабларга кўра, И.Раимовнинг ҳужжатларига рухсат берилмайди. Таdbirkor: "Сен ишни битираман деганинг учун пешона терим билан тогган пулни беришга рози бўлгандим", дея аччиқланади ва пулни қайтариб беришини талаб қилади.

И.Жонибеков олган пуллари қайтариб бераётган пайтда департамент ходимлари томонидан қўлга олинди. Унга нисбатан жазо муқаррарлиги таъминланди.

Афсуски, бу фирибгарликка доир ягона ҳолат эмас. Кейинги пайтларда бу туркум жиноятлар машина олди-сотдисида, маҳсулотлар савдосида ҳам учраб турибди.

Шўхрат Содиков фирибгар-

Раҳматжон ХУСАИНОВ,
СВОЖЖДЛҚ департаментининг
Урганч шаҳар бўлими катта
суриштирувчиси

ликнинг ҳадисини олган шахслардан экан. У 35 ёшга қадаp суднинг қора курсисига 6 марта ўтиришга улгурди. Мўмай даромадга бўлган иштиёқ уни еттинчи бор жиноий жаобгарликка тортилишга олиб келди. Ш.Содиқов ўзи раҳбарлик қилган "Амударё лойиҳа қурилиш" МЧЖ номига лизингга олган "Cobalt" русумли автомашинани фуқаро Х.Нодирметовга, "Mailbu" автомашинасини эса Ж.Хасановга сотиб, фойда кўриш мақсадида фуқаро Б.Раҳмонов номига "Overhaul" номи МЧЖ ташкил қилади ва Х.Нодирметовнинг турмуш ўртоғини ҳамда Ж.Хасановни мазкур МЧЖга таъсисчи қилиб киритади. Юқоридаги автомашиналарни уларнинг номига расмийлаштиради.

Бу ҳаммаси эмас. Бундан олдинроқ фирма номига расмийлаштирилган "Captiva" машинасини фуқаро Ш.Матниязовга 31 минг 200 АҚШ долларига сотади, лекин кейинчалик Ш.Матниязов айрим са-

баблар билан машинани қайтариб беради. Ш.Содиқов машина учун 19 минг 500 АҚШ долларини қайтариб, қолган пулни эса хозирга қадаp турли баҳоналар билан бермасдан келган. У шунингдек, фуқаро Х.Юлдашевга цемент келтириб беришни ваъда қилиб, алдов йўли билан қўлга киритган 36 млн. 540 минг сўм пуллари ҳам қайтариб бермаган экан.

Ш.Содиқов раҳбарлигидаги МЧЖ фаолияти ўрганилганда 2 млрд. 420 млн. 793 минг сўмлик товар-моддий бойликлар нақд пулга сотилиб, маблағлар банкка топширилмагани, натижада 102 млн. 140 минг сўмлик ягона солиқ тўлови тўланмасдан қолгани аён бўлди.

"Қилмиш — қидирмиш" деганларидек, Ш.Содиқов қилмишлари учун қонун олдида жаоб беришига тўғри келди.

Бу каби жиноятларнинг олдини олиш мақсадида департамент томонидан тарғибот-ташвиқот ишлари олиб берилмоқда. Фуқароларнинг, таdbirkorларнинг ҳуқуқий билимларини мустаҳкамлаш мақсадида давра суҳбатлари уюштирилмоқда. Фуқаролар ўз ҳақ-ҳуқуқларини танган ва билган, қонун талаблари асосида иш кўрган таdbirkorларга бу каби жиноятларга барҳам берилади.

Юртимизда валюта айирбошлаш жараёни 2013 йилнинг 1 февралдан бошлаб ваколатли банклар томонидан Ўзбекистон Республикаси резиденти бўлган барча қиёмий шахсларга чет эл валютасини нақсиз шаклда сотиш механизми жорий этилган бўлишига қарамай, айрим кимсалар одамлар гавжум бўладиган жойларда, бозорлар атрофида пулфурушлик билан шўғулланишга ўтириш мумкин.

Қинғир иш ортидаги ташвиш

Аброр МУРАТОВ,

СВОЖЖДЛҚ департаментининг

Тошкент шаҳар бошқармаси бўлим бошлиғи ўринбосари

Бундай кишилар фақат ўз манфаатларини ўйлашади, уларнинг қилмишлари сабаб мамлакатимиз иқтисодига зарар etkazгани, миллий валютаимизнинг қадрсизланиётгани асло қизиқтирмайди. Ўзларини уддабурон билан, қонунларга чап бермоқчи бўлишди-ю, охирақибат жаобгарликдан қочиб қутула олишмайди. Шундайлардан икки нафари Бош прокуратура ҳузуридаги Солиқ, валютага оид жиноятларга ва жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаментининг Тошкент шаҳар бошқармаси ходимлари томонидан қўлга олинди.

Анвар Мирзаев ва Даврон Хасанов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) осонгина мўмай даромадга эга бўлиш илжинида пулфурушлик билан шўғулланишни маъқул кўришди. Бу йўлда улар дастлабки тергов давомида шахсини аниқлашнинг имкони бўлмаган кимсалар билан ўзаро тил бириктириб, ўтган йилнинг сентябрь ойида 1 миллион 200 минг Россия рублини фуқаро О.Бозоровга 93 миллион 600 минг сўмга сотишади. Ишлари ўнгидан келганидан севиниб, пуллари, Анварнинг "Ласетти" русумли автолуовига жойлашга киришишади. Аммо уларнинг қувончи узоққа чўзилмади. Юқларни ортиб бўлмасларида пайдо бўлган СВОЖЖДЛҚ департаментининг Тошкент шаҳар бошқармаси ходимлари валютафурушларни ашёвий далиллар билан қўлга туширди. Бундай ҳолатни кутмаган икковлон қонун ҳимоячилари олдида айбларини тан олишга мажбур бўлишди.

Мазкур ҳолат бўйича жиноят ишлари бўйича Сергели туман суди Ҳўлотфурушларга нисбатан ўзининг адолатли ҳукмини ўқиди.

Соғлиққа хавф солган «таdbirkor»

Халқимизда "Ўзингга раво кўрмагани бировга ҳам раво кўрма", деган пурмаъно нақд бор. Унинг замиридаги маънони илғаб олиш учун кўп ўйлаш шарт эмас. Аиниқса, Омон Ҳайитов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) сингари кимсаларнинг қилмишидан бохабар бўлсангиз, бу янада осонлашади.

Хуллас, ўзича "тирикчилик" ўтказишнинг осон йўлини топган О.Ҳайитов бу иш қонунга хилоф эканини билди-ю, аммо тан олишни истамасди. 2015 йилнинг февраль ойидан яшаш хонадонининг ертўласида яширин равишда чигитдан ёғ ишлаб чиқара бошлади. Ноқонуний даромад топиш илжинида ўзига жиноий шерик ҳам топди. Тоҳир ва Баҳром исмли шахслар унга чигит etkazиб туришди.

Албатта, қўлбола усулда ишлаб чиқарилган пахта ёғи истъмолга умуман яроқсиз бўлиб, бу тўғридан-тўғри инсонлар соғли-

ғига хавф солиш билан баробар эди. Бироқ виждонини ҳам жигилдонга айлантириб олган О.Ҳайитов ҳеч иккиланмай ўзи ишлаб чиқарган, тозаланмаган пахта ёғини полиэтилен идишларга жойлаб, "Сардоба" бозорига сота бошлади. Идишлар сиртига "Идеалное" деган ёрликни ёпиштиришни ҳам унутмади...

Яхшиямки, "ёғфуруш"нинг ноқонуний фаолиятига тезда чек қўйилди. СВОЖЖДЛҚ департаментининг Наманган шаҳар бўлими ҳамда ИИБ ходимлари томонидан ўтказилган тезкор таdbirkor-

Забихулло МАДРАҲИМОВ,
СВОЖЖДЛҚ департаментининг
Наманган вилоят бошқармаси навбатчи
қўс бошлиғи

да О.Ҳайитовнинг яширин цехидан 200 литр ёғ, 800 литр тозаланмаган чигитдан олинган ёғ, 2400 дона 0,9 литрли елим идиш, 1763 дона 0,9 литр ҳамда идишларга қадоқланган пахта ёғи ва бошқа ускуналар ашёвий далил сифатида олинди.

Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг тегишли моддаларига асосан судланувчи Омон Ҳайитовга нисбатан энг кам ойлик иш ҳақининг 400 баробари миқдорда жарима жазоси тайинланди.

Ҳужжатсиз маҳсулот савдоси

Сухроб АХМЕДОВ,
СВОЖЖДЛҚ департаментининг Зарафшон шаҳар
бўлими бошлиғи

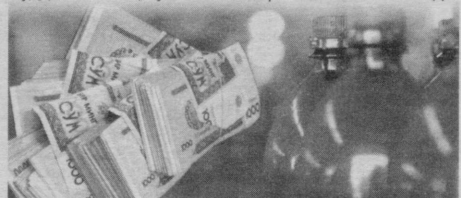
Мамлакатимизда ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар томонидан давлат солиқ сиёсатини амалга ошириш ҳамда солиқ ва валютага оид жиноятлар, ҳужжатсиз маҳсулотларни мамлакатимиз ҳудудида олиб кириш, ҳеч қандай рухсатномага эга бўлмастан яширин равишда сифатсиз товар ишлаб чиқаришга қарши курашиш борасида сезиларли ишлар амалга оширилмоқда. Юртимиз ҳудудида олиб кирилаётган сифатсиз товарларнинг аксариятини алкоголь ва тамаки маҳсулотлари ташкил etkazмоқда.

Ана шундай "ишбилармон"лардан бири фуқаро Шохруҳ Қосимов (исм-фамилияси ўзгартирилган)дир. У қонунчилик талабларини кўпол тарзда бузиб, ҳеч қандай ҳужжатларсиз "Зарафшон Строй Класс" МЧЖга қарашли АЁКШ ҳудудидаги ошхонада фуқаро А.Облоқуловга Россия Федерациясида ишлаб чиқарилган 7 турдаги пиво маҳсулотларини 756 минг сўмга сотаётганида ҳамда фуқаро Т.Худойқуловга 3 турдаги пиво маҳсулотларини 753 минг сўмга қарзга бераётган вақтда ашёвий далиллар билан ушланди.

Шунингдек, мазкур ҳудуд кечирилганида, фуқаро Ш.Қосимов томонидан яна 26 млн. 305 минг

сўмлик 18 турдаги пиво маҳсулотлари сотиш мақсадида сақлаб турилганлиги аниқланди.

Суд Ш.Қосимовга ойлик иш ҳақининг 15 фоизини давлат даромадига ушлаб қолган ҳолда, 2 йил муддатга ахлоқ тузатиш ишлари жазоси тайинланди.

Ҳар бир одам ҳаётга ўз мақсади билан яшайди. Бунга эришиш учун эса доимо изланиш ва ҳаракатда бўлади. Лекин энг муҳими, ҳар қандай изланиш ҳам ҳалол меҳнат билан бўлсагина инсон ҳаёти ширин ва мазмунли ўтади.

Бетайиннинг касофати

Аммо кимдир яхши яшаш учун кунни тунга улаб, меҳнат қилиш эвазига эришади, яна кимдир эса кунини ўзгалар ҳисобига кечириб яшайди. Аҳмад Давроновнинг қилишидан уни ана шундай тоифадагиларга киритиш мумкин. Бу кимсани шахсий манфаат йўлида ҳар қандай ишдан қайтмайдиган одам қиёфасидаги йиртқич, деб аташ мумкин. Бундай дейишимизнинг боиси, одамнинг ташқи кўриниши ўхшамас-да, унинг қилмиши шунга асос бўлади. Эндигина ийгирма ёшга кирган А.Давронов гараж мақсадада уйдан чиқар экан, аввалига нима қиларини билмай, кўчада дайдиб юради. Кейин ўйлай-ўйлай кеч бўлганида Самарқанд-Тошкент йўлига чиқиб, пойтахтга кетаётган автомашинани тўхтади. Йўлчига ҳақини келишгач, машинага ўтиради. Хайдовчи манзилга қуруқ кетмаётганлигидан мамнун бўлса, Аҳмад ўзининг гаражи мақсадини амалга ошириш учун қулай вазият яратилганидан хурсанд эди. Чунки, автомашинида хайдовчидан ташқари олди ўриндикда бир аёл бор эди, холос. Фақатгина қулай пайт бўлса бас, бунинг устига кун ўз ўрнини тунга бўшатиб бераётганлиги кўп жиҳатдан унга айна муддао эди.

Шу зайл автомашини тўхтамасдан чамаси уч соатлар йўл юрди. Аммо вақтнинг бу тарзда беҳуда ўтиши Аҳмадни бироз хавотирга соларди. Боиси яна шунча вақтдан кейин улар белгиланган манзилга — Тошкентга етиб келишар эди-да. У ёнидаги пичокни қулай фурсат бўлиши билан ишга солиш учун асабий холда мажма ушлаб турарди. Фалакнинг гардишини қарангки, бахтга қарши хайдовчи автомашинасини Сирдарё вилоят худудидан чиқишига озгина қолганида "тоза ҳаводан нафас олайлик" деб, тўхтади. Албатта тун қоронғусидаги бундай вазият — кимсасиз ва ҳеч қандай ёруғлик бўлмаган жой Аҳмад учун жуда қулай эди.

Хайдовчи машинадан тушиб орқа тарафга қараб юрди. Аҳмад "мен ҳам ташқарига чиқиб келай", дея машинадан тушади. Хайдовчининг бироз нарида тескари қараб турганидан фойдаланиб, орқасидан секин келиб пичокни хайдовчининг бўйига санчилади. Хайдовчи нима бўлаётганини тушунмасдан, қочишга ҳаракат қилади, бироқ жароҳат туйғули икки-уч метрча юриб, ерга йўқилади. У яна туришга ҳаракат қилади. Лекин бу сафар у базўр яна икки метрча судради-да, ҳушини йўқотади. Аҳмад ерда ётган хайдовчининг ёнига бориб, уни йўл четидидаги қияликка тушириб юбориш мақсадида оёқларидан тортиб пастга туширади. Унинг ўлганига шубҳа қилган қотил ҳушсиз ётган хайдовчининг боши, кўкрак ва бўйин қисмига бир неча бор тош билан уради. Тун коро-

нғусида машинада ўтириб, тоқати тоқ бўлган аёл шу пайт тушиб "нима қила-яписизлар?" деб бақириб қолади. Аҳмад у томон юришни бошлаганида аёл унинг қўлидаги пичокни кўриб, мақсадини англайди ва қочишга ураинади. Бироқ Аҳмад аёлга тезда етиб олиб, унга ҳам бир неча бор пичок уради ерга йиқилгач, қимирламай қолғунча бетон бўлага билан бош, юз ва кўкрагига ураверади. Кейин эса уни ҳам оёқ-қўлларидан тортиб пастликка тушириб юборади.

Сўнгра хайдовчининг чўнтақларини титиб, 50 минг сўм пул ва "Нокия" русумли телефон аппарати олади. Навбат автомашинида келади. А.Давронов биринчи бўлиб йўловчи аёлга тегишли бўлган сумкани ичидан икита мобил телефон аппарати ва 25 минг сўм пулни олади. Катта бойлик топиш илинжидан мосуво бўлган бу кимса эндиликда автомашинани қисмларга бўлиб сотиш учун йўлда давом этади. Лекин талончи-қотилнинг омади чопмайди. Тошкент вилоятининг Чиноз тумани худудига кириб келганида автомашинанинг ёқилғиси тугайди. Ноиложликдан Аҳмад автомашинани йўл четига қолдириб, бошқа йўловчи машинада Тошкентга етиб келади.

Чўнтагидаги пули билан узоққа боролмаслигига ақли етган Аҳмад тўғри Қорақамиш даҳасида яшайдиган қариндошлариникига бориб, қайнукаси ва ўғай акасига телефон сотишини айтади. Лекин улар шубҳаланиб, уларни харид қилишдан бош тортмади. Ортга қайтишдан ўзга чораси қолмаган Аҳмад вақтни беҳуда ўтказмасдан "Олмазор" метро бекатига келиб, "Нокия" русумли телефони бир нотаниш одамга 15 минг сўмга пуллади. Тошкентда қиладиган бошқа иши қолмаганидан кейин Самарқандга йўл олади ва тонги соат бешларда Самарқанд туманига етиб келади. Машинадан тушгач, йўл ёқалаб пиёда кетаётганида четроқдаги бир чойхонага кўзи тушиб, тамадди қилиш мақсадида у ерга кирмоқчи бўлади. Аммо атрофда бирор одам кўринмасди. Ҳатто чойхона қоровули ҳам кўрпага ўралган ҳолда донг қотиб ухлаб ётганди. Аҳмад аста унинг ёнига келиб, егулик сўрамоқчи бўлади, лекин бирдан фикри ўзгаради. Егулик сўрашни эсдан чиқариб, қоровулнинг у ёқ бу ёғини текшириб кўради ва кўрпача тагидан мобил телефон аппарати топиб, чўнтакка солади-да, жуфтани ростлайди.

Мудҳиш жиноят содир этган Аҳмад қилмишини ҳеч ким билмади, деган ҳаёлга борган эди. Лекин унинг жинояти тезда фош этилди. Суд ҳукми билан у йигирма уч йилга озодликдан маҳрум этилиб, шундан уч йилни турмада ўташи белгиланди.

Толиб ТўРАЕВ,

Бош прокуратура бошқарма АМИБ терговчиси

Текиннинг тиканаги бор

Бахтиёр ОТАЖОНОВ,
Бухоро вилоят прокуратураси бўлим катта прокурори

Ақсиз инсон қилган ножўя ишини хаспшўламоқчи бўлиб, "мени шайтон йўлдан урди", деган баҳона билан ўзини оқламоқчи бўлади. Бироқ, ақли киши ҳар бир қадамини ўйлаб босади. Боиси, қилingan хатонини тўзатиб, вақтни ортга қайтариб бўлмаслигини бундайлар жуذا яхши тушунишади.

Абдуҳаким Ҳазратқулов 1999 йилдан бошлаб "Матбуот тарқатувчи" МЧЖга раҳбарлик қилди. У мансаб ваколатидан фойдаланиб, кўпнинг ишончини суистеъмол қилди. Қўл остида ишловчи ходимлари — Гулнора Ҳасанова, Лазиз Қиличев, Баҳодир Жабборовлардан иборат жиноий гуруҳ тузиб, улар билан тил бириктиради.

А.Ҳазратқулов дастлабки жиноий ҳаракатини қоровул Бахтиёр Хайруллаев Россия давлатига ишга кетганидан кейин бошлади. Яъни раҳбар унинг номини тўлов варақаларидан чиқариб ташламайди. Натихада 2012 йил май ойидан 2013 йил август ойига қадар ишда бўлмаган Б.Хайруллаевга рисоладагидек табел тўлдирлиб, маошлар силлиққина ҳам бўлиб кетаверди. "Тома-тома қўл бўлади", дейишгани рост экан, бу пуллар йиғилиб 5 миллион 490 минг сўмни ташкил этди.

Шундан сўнг А.Ҳазратқулов бош ҳисобчи Г.Ҳасанова ва "Тезкор матбуот" МЧЖ раҳбари Х.Асадов билан ўзаро "қелишиб" ишлашмоқчи бўлади. Ҳар иккала ташкилот ўртасида ҳеч қандай шартнома тузилмасида,

Бировнинг ишончига кириб, алдов ва турли баҳоналар билан ўзганинг мулкани кўлга киритувчилар ҳам қонун оламида жавоб беришмоқдалар. Бироқ бундай кимсаларга чоралар кўрилгунча бир қанча одамларни чув туширишга улгурмоқдалар.

Ниқобланган қилмиш

Зарифа МАВЛАНОВА,
Миробод туман прокурорининг катта ёрдмчиси

Кўшимча даромад топишнинг энгил йўлини ўйлаб толган Улуғбек Ҳусанов ўтган йилнинг март ойида шахримизнинг Миробод туманида жўлашган "Кришна Шуури" жамиятида таниши Анвар Қосимовни учратиб қолади. Улар салом-алиқдан сўнг айна дамда нима иш билан шуғулланишга шайтгани ҳақида суҳбатлашадилар.

Анчадан буён даромадли иш қилишни режалаштириб юрган У.Ҳусанов эски таниши А.Қосимовни учратиб қолгани унга қўл келади. Анварда 70 минг АҚШ долларли борлигини эшитиб, унинг пулини кўлга киритиш пайига тушади.

Орадан икки кун ўтиб Улуғбек таниши Анварга кўнғирок қилади ва у билан учрашмоқчи эканлигини айтади. Суҳбат давомида учрашув куни ва жойи белгиланади. Улуғбек учрашувда даромадли ишга қўл урганни айтиб, Анварга шерик бўлишни таклиф қилади. Ёлғон ваъдаларга учган Анвар дўстнинг бизнеси учун пул тикишга розилик беради.

— Мен ҳозир катта қурилиш компаниялари билан шартнома тузганман. Сиз ҳам коллеж ва лицейлар қурилишига сармоа тикасиз. Бир неча кундан сўнг эса тиккан пулингизни икки баробар қилиб қайтарамиз, — деди Улуғбек унинг розилигини олаётганда.

Анварни даромаднинг қандай йўл билан қелиши эмас, аксинча, тезроқ даромадли бўлиш қизиқтиргани боис у ҳеч иккиланмай пулини Улуғбекка топширади.

У.Ҳусанов ишининг осон кечганидан боши осмонга этади. У А.Қосимовнинг ишончига кириш мақсадида банк ҳужжатлари ва қурилиш ишларига доир сохта ҳужжатларни ҳам ўзи билан олиб келган эди. Аммо ишининг "хамирдан қил суғургандек" осон кечганидан сохта ҳужжатларни кўрсатишига ҳожат ҳам қолмасди.

Орадан ойлар ўтса-да, пулидан дарак бўлмаган А.Қосимов алданиб қолганини тушуниб, "ҳамкор"нинг ўстидан шикоят аризаси билан мурожаат қилади.

Суриштирув ва тергов ишлари давомида У.Ҳусановнинг қилмишлари ошқор бўлди ва жиноят ишлари бўйича Миробод туман суди томонидан унга 8 йилга озодликдан маҳрум қилиш жаозаси тайинланди.

Ёшлар бандлиги — келажак пойдевори

Мухтарам Юртбошимиз Вазирлар Маҳкамасининг жорий йил 15 январь куни бўлиб ўтган мажлисидаги маърузасида 2016 йилга мўлжалланган энг муҳим вазифалар қаторида касб-хунар коллежлари битирувчилари бандлигини таъминлаш, тадбиркорлик фаолиятини бошламоқчи бўлган ёшларни қўллаб-қувватлашни таъкидлаб, соҳага оид қонунлар устидан назоратни кучайтириш бўйича прокуратура органларига аниқ вазифаларни белгилаб берди.

Уларни тўлиқ бажариш мақсадида Самарқанд вилоят прокуратураси органлари томонидан Ўзбекистон Республикасининг "Аҳолини иш билан таъминлаш тўғрисида"ги Қонуни, Олий Мажлис Сенатининг 2014 йил 13 ноябрдаги қарори билан тасдиқланган "2015 йилда иш ўринлари ташкил

этиш ва аҳоли бандлигини таъминлаш Дастури" ижросини таъминлаш юзасидан давлат бошқаруви идоралари ва мутасадди ташкилотлар билан ҳамкорликда тизимли тадбирлар амалга оширилмоқда.

Текширувларда маҳаллий ҳокимликлардаги иш ўринлари ташкил этиш ва аҳоли бандлигини таъминлаш дасту-

рини бажариш бўйича ишчи комиссиялари фаолияти ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги, ошириб кўрсатиш, сохта маълумотлар тузиш орқали ҳисоб-ботларни бузиш ҳолатлари аниқланган эди.

Ушбу қонунбузарликларни бартараф қилиш тўғрисида мутасадди идораларга 37 та тақдимнома киритилди. Прокурор қарорларига асосан 33 нафар шахс интизомий ва 38 нафар шахс маъмурий жавобгарликка тортилди. Шунингдек, текшириш натижаси бўйича юқоридаги ҳолатларни бартараф қилиш бўйича зарур чора-тадбирларни кўриш ҳақида Самарқанд вилоят ҳокими номига ахборот киритилди.

Жорий йилнинг 3 февраль куни вилоят ҳокимлигида академик лицей ва касб-хунар коллежлари 3-босқич ўқувчиларининг қорхона-ташкilotларда ишлаб чиқариш амалиётини ташкил этиш, уларни иш билан таъминлаш масаласида вилоят ҳокими — вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссия раҳбари раислигида мувофиқлаштирувчи кенгаш йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишда касб-хунар коллежлари битирувчиларининг ишлаб чиқариш амалиётини ўташи учун қорхоналарга би-

лигини таъминлаш бўйича амалга оширилиши лозим бўлган ишларни тизимли ташкил этиш мақсадида чора-тадбирлар белгиланди.

Жумладан, вилоят қорхоналарида ишлаб чиқариш амалиётини ўташга чиқиши белгиланган коллеж ўқувчилари 22 та йўналишларга ажратилди ҳамда тегишлилиги бўйича 30 та бошқарма, ташкilotлар тизимидаги 588 та қорхона ва муассасаларга бириктирилди.

Ишлаб чиқариш амалиётини ўтайдиган ўқувчилар ҳақидаги маълумотлар базаси шакллантирилди. Яшаш манзиллари, амалиёт ўташини ташкил этиш учун бириктирилган масъул раҳбарлар ҳамда амалиёт ўташ вақти белгиланди.

Эндиликда ишлаб чиқариш амалиётини ташкил этиш бўйича шартномани туман (шаҳар) ҳокими, коллеж директори, амалиёт ўтайдиган қорхона раҳбари, битирувчи ва унинг ота-онаси имзолайди. Шартномада томонларнинг мажбуриятлари аниқ белгилаб берилган бўлиб, унга қура, туман ва шаҳар ҳокимлари — вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссиялар раислари га битирувчиларнинг ишлаб чиқариш амалиётини ташкил этиш, ишга жойлаштирилиши-

Шерзод МАҲАММАДИЕВ,
Самарқанд вилоят прокурорининг
катта ёрдамчиси

ни назорат қилиш мажбурияти юклатилди.

Ўтган йилдан фарқи ўлароқ, бу йилги тизимда кўшимча равишда ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш амалиётдаги иштироки, уларнинг назарий билимларини амалиётда қўлай олиши юзасидан қорхона раҳбари томонидан амалиётчи-ўқувчига тавсифнома бериш тизими жорий этилди. Бу омил коллеж раҳбари учун қорхона томонидан берилган буюртма вазифасини ўтайди ва унга қура, битирувчиларнинг амалиёт жараёни баҳоланади. Шунингдек, битирувчининг ишга қабул қилиниши жараёнига аниқлик киритади.

Бу йил вилоятдаги касб-хунар коллежларини 112 та мутахассислик бўйича 55 миң нафардан ортиқ ёшларнинг битириши кутилмоқда. Дастлабки сўровлар натижасида битирувчиларнинг 7637 нафари тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланиш истагини билдирган ва тижорат банклари томонидан 40 млрд. сўм миқдорда имтиёзли кредит маблағлари ажратилиши режалаштирилган.

Гиёҳвандлик — умр заволи

Гиёҳвандликка қарши курашиш, уларнинг зарари оқибатларидан кишиларни хабардор қилиш, тарғибот-ташвиқот ишларини олиб бориш доимий ва муҳим вазифа турларидан биридир. Чунки аср вабоси — гиёҳвандликка чалинган кимсалар оиласининг тинчи бузилаётгани, фарзандларининг қаровсиз қолаётгани, ўзлари эса саломатлигини йўқотиб, бевақт ўлим топаётгани ҳеч кимга сир эмас.

Одатда, наркотик моддаларнинг салбий таъсири турли аъзоларнинг шикастланиши, ҳаёт учун муҳим функционал тизимларнинг издан чиқиши, хасталикнинг психик ва физиологик аломатлари ривожда кўринади. Наркотик модда истеъмол қилаётган шахслар аста-секин психик жараёнлар фаоллигини оширувчи восталарсиз ҳиссий идрок этиш лаёқатини йўқотади. Ачинарлиси, ҳаёт лаззатини гиёҳванд моддаларсиз тасаввур эта олмай қолади. Бу эса уларни жиноят кўчасига бошлайди.

БМТ маълумотларига қура, дунёда 500 миллиондан ортиқ одам гиёҳвандлик дардига йўлланган. Унинг асосий қисмини 30 ёшгача бўлганлар ташкил этади. Гиёҳвандлик оқибатида ҳар йили 200 миңдан ортиқ киши ҳаётдан қўз юмади. Шу билан бирга, ҳаюнда содир этилаётган жиноятларнинг 57 фоизи гиёҳвандлар ҳиссасига тўғри келади.

Ўзбекистон минтақадаги наркoбизнес авж олган Афғонистон билан чегарадош. Шу боис ҳам юртимизда наркотик моддаларни истеъмол қилиш ва уларнинг ноқонуний айланишига қарши кураш масаласига давлат ва миллатнинг эртасини ҳал этувчи омиллардан бири сифатида қараб келинмоқда.

Аввало, бу каби саъй-ҳаракатларнинг ҳуқуқий асосини мустаҳкамлаш учун қатор норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар, хусусан, "Гиёҳвандлик восталари ва психотроп моддалар тўғрисида"ги Қонун ҳамда "Гиёҳвандлик восталари ва психотроп моддаларни гайриқонуний муомаллага киритишга қарши кураш тўғрисидаги БМТ конвенциясига қўшилиш ҳақида"ги Ўзбекистон Республикаси Олий

Қурбонали АСҚАРОВ,
Қўрғонтепа туман прокурорининг ўринбосари

Мажлиси қарори қабул қилинди. Бундан ташқари, Наркотик моддаларни назорат қилиш давлат комиссияси тузилиб, мақсадли комплекс чора-тадбирлар дастури тасдиқланди.

Мамлакатимиз ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлари трансмилий наркoгуруҳларни фoш этиш ва фаолиятига чек қўйиш, контрабанда каналларини аниқлаш, гиёҳвандлик экинларини йўқ қилиш бўйича махсус операцияларни ўтказиб келмоқда. Хусусан, мунтазам ўтказиб келинаётган "Қорадори" операциялари давомида таркибиди наркотик моддалар бўлган ўсимликларни гайриқонуний равишда етиштириш, сақлаш ва шу каби ҳолатлар аниқланмоқда. Мисол учун, Қўрғонтепа туманида истиқомат қилувчи фуқаролар Ҳамидулло Кароматиллоев ва Шомил Ҳошимжонов (исм-фамилиялар ўзгартирилган)лар ўзаро тил бириктириб, кўп миқдордаги "марихуана" гиёҳвандлик моддасини сотишган.

Ш.Ҳошимжонов уйда гугурт қўтисидаги соф оғирлиги 60,3 грамм бўлган гиёҳвандлик воститасини сотиш мақсадида сақлаб келган. Ҳ.Кароматиллоев ушбу гиёҳвандлик воститасининг 3,7 граммини харидорга 100 миң сўмга сотаётган вақтида Қўрғонтепа туман ИИБ ходимлари томонидан ушланди.

Мазкур ҳолат бўйича оғуфрушларга нисбатан жиноят иши қўзғатилиб, суд ҳукми билан жазо тайинланди.

Ҳар қандай касалликнинг олдини олиш учун, аввало, организмда унга қарши иммунитет ҳосил қилиш муҳим бўлгани каби гиёҳвандликка қарши курашиш, айниқса, ёшларни бу балодан асраш учун тарғибот-ташвиқот ишлари қўламини янада кенгайтириш, шу орқали фуқароларимизга бу иллатнинг салбий оқибатлари ҳақида кенг қамровда тушунириш бериб бориш зарур. Зеро, самарали олиб берилаётган тушунириш ишлари фуқароларимизнинг бу иллат домига тушиб қолиши, соғлигини йўқотиши, баъзан эса аянчли ва бевақт ўлим топишининг олдини олишда муҳим омилдир.

Ўзда кўплаб маълумотларни жамловчи турли ҳажмга эга дисклар барча ташкilot, қорхона, муассаса, шунингдек, хонадонларимиздаги коммуникация технологияларида асосий ахборот ташувчи манба вазифасини ўтамоқда.

Савдода лицензиясиз дисклар

Мухаммадалишер МАХМУДОВ,
Бош прокуратура ҳузуридаги СВОЖДЛҚК
департаментининг бўлим катта тафтишчиси

Табиики, бундан кимдир эзгулик йўлида, яна кимдир қонунари четлаб ўтган ҳолда, тез бойиш илинжида фойдаланиб қолишга интилади. Истеъмолчилар эса дискларни сотиб олишда унинг сохта ёки ҳақиқий эканлигига ҳар доим ҳам эътибор беришавермайди. Бу ҳолат ўғринча нухса қўчириб сотаётган кимсаларга жуда кўп келади.

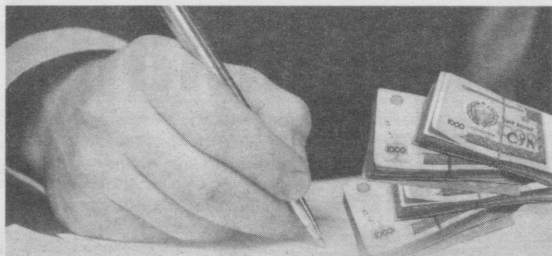
Бош прокуратура ҳузуридаги Солик, валютга оид жиноятларга ва жинойий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаментининг Тошкент шаҳар бошқармаси ходимлари томонидан ўтказилган тезкор тадбирда ана шундай сохта тадбиркорлар фаолиятига чек қўйилди.

М.Капронова ва И.Садохина (исм-фамилиялар ўзгартирилган) олдиндан тил бириктириб, белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтишдан бўйин товлаб, назорат қилинмайдиган фойда олиш мақсадида CD, DVD, ва MP3 форматдаги дискларга турли мазмундаги фильмлар ва мусиқа ёзиб, уларни аҳоли гавжум жойларда, хизмат кўрсатиш мажмуалари атрофида сотиш билан шуғулланиб келишган.

Аниқланишича, М.Капронова ўз уйда фаолият лицензиясига эга бўлмаган ҳолда махсулотлар тайёрлаб, ҳамтовокларини таъминлаб келган. Текширув якунида унинг уйдан сотиш учун мўлжалланган турли мазмундаги кинофильм ва мусиқалар эзилган жами 5 млн. сўмдан зиёд дисклар борлиги аниқланиб, ашёвий далил сифатида олинди.

Ҳолат юзасидан жиноят иши қўзғатилиб, суд томонидан ушбу қонунбузарларга нисбатан тегишли жазо тайинланди.

Ачинарлиси, бугун маънавиятимизга путур етказувчи, халқимизга ёт мазмундаги фильмларнинг электрон нусхаларда ёйилишида ноқонуний равишда муомаллага киритилаётган дискларнинг таъсири жуда катта. Боз устига бу билан муаллифлик ва турдош ҳуқуқлар ҳамда истеъмолчиларнинг қонуний манфаати қўпол равишда бузилмоқда. Ана шу меъёрий қонун-қондаларни четлаб, осон даромад олишни кўзлаган кимсалар албатта қонун олдида жавоб беришади.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари томонидан кам таъминланган оилаларни аниқлаш ва уларга моддий ёрдам тайинлашда ижтимоий адолатга, қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга қатъий амал қилиш кераклигини ҳар бир маҳалла раиси яхши билади.

Вақтинчалик раис

нафсига эрк бериб, юзи шувут бўлди

Истиқлолнинг дастлабки йилларида-ноқ, республика-мизда аҳолини ижтимоий химоя қилишнинг мустаҳкам ҳуқуқий асослари яратилди. Ўзбекистон Республикаси Вази-рлар Маҳкамасининг "Кам таъминланган оилаларга ижтимоий нафақалар ва моддий ёрдам тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги Низомни тасдиқлаш ҳақи-да"ги Қарори бу борадаги ишларни тартибга солишда муҳим аҳамият касб этмоқда. Бинобарин, ижтимоий ёрдам-нинг асосий мақсади аҳоли фаровонлигини яхшилаш, жамият томонидан ҳар бир кишига муносиб ҳаёт даража-сини таъминлашда ёрдам бе-ришдан иборатдир.

Фузор туманининг "Наврўз" маҳалла фуқаролар йиғинида масъул котиб вазифасида иш-лаб келган Азим Эгамбердиевга 2014 йилнинг март ойи-да маҳалла раиси вазифаси-ни вақтинча бажариш лаво-зими ишониб топширилди. Натижада унинг зиммасидаги масъулият янада ортиб. Ма-ҳалладошларининг ишончи-ни қозониш, уларга кўмак бериш, яхши-ёмон кунлари-да ёнларида бўлиш маънавий бурчига айланди. Шу сабаб-ли ишига виждонан ёнда-шиб, эл олдида юзи ёруғ бўлиши унинг ўз қўлида эди.

Аммо Азим Эгамбердиев лавозими вақтинча эканли-гини ўзича мушоҳада қилиб, бундан фойдаланиб қолишга уринди. Ўз манфаати, нафси йўлида фуқароларнинг ҳақи-га хиёнат қилишдан ҳам тап-тортмади.

А.Эгамбердиевнинг назари-да маҳалла раиси учун да-ромад манбаи бу аҳолига моддий ёрдам пулларини тайинлаш эди. Шу сабабли у бундан умумли фойдаланиш йўлларини излаб бошлади. Гарчи бу жараён белгиланган тартиб-қоидалар асосида, бо-лали оилаларга нафақа, бола парвариши бўйича нафақа ва моддий ёрдам тайинлаш ва тўлаш тўғрисидаги қарор фу-қароларнинг ўзини ўзи бош-қариш органи — маҳаллалар фуқаролар йиғини ёки бун-дай қарорларни қабул қилиш шундан ваколат берилган ком-иссия томонидан қабул қилиниши, шу билан бирга, комиссия қарори унинг йиғи-лишида тасдиқланган аъзо-ларнинг камиде учдан икки қисми иштирок этсагина, қонуний ҳисобланишини

билгани ҳолда таваккал қилди. У маҳалла ҳудудида яшамайдиган фуқароларга ҳеч қандай ҳужжатларсиз нафақа тайинлаб, тўлов ведомостла-рини банкка тақдим этди ва уларнинг номига пластик кар-точкалар расмийлаштирди. Эгаси беҳабар пластик кар-точкаларга тушган маблағлар-ни эса ўз эҳтиёжларига иш-латиб келди. Азим Эгамбер-диев қинирлиқнинг бу йўли билан даромад топишга шу қадар берилиб кетдики, нати-жада бировнинг ҳақи ҳеч қачон буормаслигини унутиб қўйди.

"Наврўз" МФЙда ижтимоий нафақа пулларининг та-йинлини ҳамда тўланиши юзасидан ўтказилган текши-риш жараёнида Азим Эгам-бердиевнинг қилмишлари ошкор бўлди. У маҳалла ҳуду-дида яшамайдиган 19 нафар фуқарога жами 32 млн. 743 минг 905 сўм миқдоридеги нафақа пулларини ноқонуний тарзда тўловга чиқариб, ўз манфаатларига ишлатиб юборган экан. Шунингдек, маҳаллада яшаса-да, нафақа тайинлини сўраб муро-жаат қилмаган фуқаро З.Фай-зуллининг номидан сохта ҳужжатлар тайёрлаб, ушбу ҳужжатлар асосида 2014 йил январь ойидан бошлаб 11 ой давомида ижтимоий нафақа ёзиб, 3 млн. 707 минг сўм пулни ўзлаштириб юборган-лиги ҳам маълум бўлди.

Жиноят ишлари бўйича Фузор туман суди мажкур ишни атрофлича ўрганиб, Азим Эгамбердиевга жиноий хатти-ҳаракати учун 3 йил му-айян, яъни моддий жавобгар-лик ва мансабдорлик вазифа-ларида ишлаш ҳуқуқидан маҳ-рум қилиш, 2 йил муддатга озодликни чеклаш жазосини тайинлади.

Таъкидлаш керакки, халқ ишончини қозонган, ҳар то-монлама обрў-эътиборга лойиқ инсонларнинг бундай лавозимларга сайланаётгани қувончи, албатта. Бироқ ма-ҳаллага бош бўлишдек масъ-ул вазифани гарданига олиб, бундан фойдаланиб қолиш, моддий ёрдам ва нафақалар-ни айнан кам таъминланган оилаларга ажратмасдан ўз манфаатларидан келиб чиқиб ўзлаштиришга уринаётган баъзи шахсларга юқоридаги воқеа сабоқ бўлади деган умиддамиз.

Хатирчи туманининг "Майдон" қишлоғида яшовчи Ражаб Адашев ва Ойсафар Адашевлар (исм-фамилиялар ўзгар-тирилган) 10 нафар фар-зандни вояга етказиб, уйли-жойли қилишди.

2007 йилда кенжа ўғил Дос-тон уйланди. Бироқ Нозима келин бўлиб келди-ю, у билан қайнонаси Ойсафар ўрта-сида арзимаган нарсадан жан-жаллар келиб чиқа бошлади. Орада 2 нафар фарзандли бўлишди. Аммо уларнинг ту-ғилиши ҳам қайнона-келин ўртасига илиқлик олиб келма-ди. Ачинарлиси, бундай пайт-ларда Достон Нозимага ён босиб, баъзан ҳатто онасини ҳақоратлашгача борарди. Она-си қари эканлиги, инсон қаригандан кейин инжиқ бўлиб қолишини хотинига ту-шунтириб, уни юпатишга, ва-зирати ижобий томонга ўзгар-тиришга фаҳм-фаросити ет-масди. Аксинча, тез-тез ичиб олиб, маст ҳолатда ҳеч бир сабабсиз жанжал чиқариши, онасига ўдагайлаши, ҳақорат-лашлари вазирати унглаш ўрнига баттар чигаллаштириб юборганди.

2015 йилнинг 2 август-куни ҳамқишлоқларидан би-рининг тўйига бориб, кечки пайт маст ҳолатда ховлига кириб келган Достон яна жан-жал кўтарди. Бироз бақир-чақир қилиб, тўсатдан онаси эсига тушиб, уни излай бош-лади. Бу вақтда онаси тан-дирхонада бошини юваётган эди. Ўғлининг ваҳожатини кўриб, ниятини пайғажан Ой-сафар Адашевга қўшиларини ёрдамга чақиритиш учун ховли-дан қочишга ҳаракат қилди. Аммо 79 ёшли кекса онахон-нинг югуриши ҳеч нарсага ҳал қилмади. Достон икки-уч ҳатлашдаёқ унга етиб олди-

Тубанлик

Ғалим АБДУХОЛИҚОВ,
Навоий вилоят прокуратураси
бўлим бошлиғи

да, уриб йиқитди. Нобакор ўғил онасини тепкилашга тушди, хотини билан акаси-нинг вояга етмаган қизи улар-ни акратитишга уринишди. Но-зима бир амаллаб қайнонаси-ни эрининг қўлидан ажратиб олгач, уйга олиб кириб кет-ди. Аммо Достон бу билан қониқмади. Хотинининг қар-шилигига қарамасдан, уни итариб юбориб, ичкарига олишди. Энг даҳшатлиси шундан кейин юз берди: ке-чагина онасига таллинган жажжи қўлчалар бугун кучга тўлиб, онаизорни бўғишга киришди...

Хатирчи туман суд-тиб-би-ёт экспертизаси бўлимининг экспертиза хулосасида мар-хума О.Адашева бўйин юқори қисмининг бўғилиб, нафас йўлларининг ёпилиши ва оғир тан жароҳатлари еткази-лиши оқибатида вафот этган-лиги қайд этилган.

Суд судланувчи Д.Адашев-ни Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 97-моддаси 2-қисми "в, ж" бандларида назарда ту-тилган жиноятни содир этган-лиқда айбли деб топди ва унга 17 йил озодликдан маҳ-рум қилиш жазосини тайин-лади.

Ўзини дунёга келтирган,

Бир ҳамқишлоғининг алдовига учиб, уч ой давомида бегона юртда кўлак ишлашга мажбур бўлган олти нафар йигитнинг бош-лари деворга теккач, кўзлари очилди. Ўз қадар-қиммати, ҳуқуқини билмаган киши-дан ҳатто омад ҳам юз ўгириши табиий ҳол.

Аввало, ҳамқишлоқларини сотиб, бо-йиб кетишни мақсад қилган, Учқўрғон тумани "Қўғай-Улмас" қишлоғида яшовчи, 1975 йилда туғилган Иқболжон Жўра-ев ҳақида сўз юритсак. У 2 нафар фарзанднинг отаси, ёши қирқдан ошган бўлса-да, бир иш-нинг бошини тутмаган. Қолаверса, жиноят кўча-си ҳам унга нотаниш эмас. Муқаддам 2008 ва 2011 йилларда жиноят ишлари бўйича Учқў-рғон ва Чуст туман суди ҳўкмига кўра содир эт-ган жинояти туфайли жазага тортилган.

Одатда бир марта хато қилган одам бундан хулоса чиқариб олади. Лекин Иқболжон тўғри йўлга қайтишни хаёлига ҳам келтирмади. У беқор юрган пайтларида бир неча марта Қозғистон Республикасига бориб келиб, у ерда танишлар орттирди. Улар воситасида одам сав-досидек жирканч жиноятни амалга ошира бош-лади.

Дастлаб 2014 йилнинг май ойида ҳамқиш-лоғи У.Ибрагимовни алдаб Қозғистонга олиб кетди. Бир ойдан сўнг яна саккиз нафар йигит-лар — Н.Рўзибоев, Ш.Шерматов, В.Ҳакимов, Х.Ўжамов, З.Турсунов, У.Қосимов, А.Қултоев ва Ш.Нумоновни "Қурилишда иш бор, ойига 1000-1500 АҚШ долларида иш хақи ола-сиз-лар, агар ҳақингизни ололмасангиз, мен ўз

Одамфурушга алданганлар

Сардор НИШОНОВ,

Наманган вилоят прокуратураси бўлим катта прокурори

ҳисобимдан тўлайман", дея ишонтириб, Қозо-ғистоннинг Чимкент шаҳрига олиб кетди. Қувонч исмли киши барчасининг паспортларини йи-ғиштириб олди. Иқболжон йигитларни унга топшириб ортага қайтди, чунки у ишини бажари-б бўлган, хизмат ҳақини олган эди.

Тўқиз йигитнинг ихтиёри бир қундан сўнг Бозор исмли шахс қўлига ўтди. Унинг етовида Усть-Каменогорск шаҳрига йўл олишди. Бу шаҳарда уларнинг бошпанаси эски ва ташлан-диқ театр биноси бўлди. Йигитлар умидсиз-ликка тушмай бир ой давомида қурилишда иш-лашди. Кейин иш ҳақларини сўрашган эди, иш берувчи барчаларини И.Жўраевдан 500 минг тангача сотиб олганини айтиб, мана шу сумма-ни ортиги билан ишлаб бермагунча бир тийин ҳам ололмасликларини таъкидлади.

Тез орада йигитлар яна бошқа кишиларнинг қўлига ўтди. Дўстим ва Ураз исмли шахслар ишчиларни Астана шаҳрига олиб кетиб, қури-лишда ишлашга мажбурлашди. Шу тарика яна бир ой қулликда ўтди...

Нихоят, ўзларини Нуран ва Али деб таниш-тирган икки киши инфофага келиб, паспортла-рини қайтариб берди.

Эрк қадрини бир лаҳза ундан мосуво бўлган киши яхши англайди. Алданган ҳамқишлоқлар бошлардан ўтган савдолар хусусида тегишли жойга ариза билан мурожаат қилишди.

Иқболжон Жўраев суд ҳўкмига кўра, Ўзбе-кистон Республикаси Жиноят кодексининг те-гишли моддасида назарда тутилган жиноятни содир этганини учун беш йил муддатга озод-ликдан маҳрум этилиди ва ундан жабранувчи-ларга етказилган моддий зарарнинг ундирили-ши ҳам белгилаб қўйилди.

Имтиёзли тавсияномалар кимларга берилади...

Мамлакатимизда Қуролли Кучлар сафида хизмат қилаётган барча тоифадаги ҳарбий хизматчилар учун тизимга оид қонун ва ҳужжатларга кўра, қатор имтиёз ва имкониятлар жорий қилинган. Муддатли ҳарбий хизматчиларга олий ўқув юрталарига кириш учун қўшимча балл шаклида бериладиган имтиёзли тавсиянома ҳам шулар жумласидандир.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 31 майдаги "Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари сафида муддатли ҳарбий хизматни ўтаб бўлган фуқароларга имтиёзлар тизimini такомиллаштиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Қарорига биноан, хизмат давомида маънавий-маърифий, жисмоний ва жанговар тайёргарликда юқори натижаларга эришган, яхши ҳулқ-атвори билан ижобий намуна кўрсатган ва белгиланган тартибда ўтказиладиган тест синовларини муваффақиятли топширган муддатли ҳарбий хизматчиларга мавжуд йўналишлар ва мутахассисликлар бўйича бакалаврлар тайёрлашда республикамиздаги барча олийгоҳларга кириш имтиҳонларида тўплаш мумкин бўлган умумий баллнинг 27 фоизи миқдоридagi қўшимча балл шаклида имтиёз берувчи тавсиянома берилади.

Шу ўринда "Бундай тавсияномаларга эга бўлиш учун қандай талаблар белгиланган?"— деган савол туғилиши табиий.

Тавсияномаларни бериш тартиби Ўзбекистон Республикасининг Мудофаа вазири, Ички ишлар вазири ва Миллий хавфсизлик хизмати раисининг 2012 йил 23 октябрдаги Қарори билан тасдиқланган "Муддатли ҳарбий хизматни ўтаётган ҳарбий хизматчиларга Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларига ўқишга кириш учун тавсияномалар бериш тартиби тўғрисида"ги Низом талаблари асосида амалга оширилади.

Жумладан, мазкур Низомга кўра, муддатли ҳарбий хизматчига тавсиянома бериш тўғрисидаги қарорни қабул қилишда муддатли ҳарбий хизматчининг:

— хизмат давридаги ҳарбий интизоми;

— жанговар ва маънавий-маърифий тайёргарлик давомида эришган натижалари;

— муддатли ҳарбий хизматчилар томонидан жанговар ва маънавий-маърифий тайёргарлик дастурларининг ўзлаштирилишига оид яқуний баҳолашнинг аниқлаш мақсадида ўтказилган тест синовларининг натижалари инобатта олинади.

Ҳарбий қисм командирлари муддатли ҳарбий хизматчига тавсиянома бериш юзасидан ҳолисона қарор қабул қилиниши учун шахсан жавобгардир. Ҳар бир ҳарбий қисмда ҳарбий интизом ҳамда муддатли ҳарбий хизматчилар томонидан жанговар ва маънавий-маърифий тайёргарлик дастурлари ўзлаштириб борилиши ҳолатининг ҳисоби юритиб борилади. Гуруҳ, взвод, батальон ва бригада командирлари муддатли ҳарбий хизматчиларнинг хизмат давридаги намунали ҳарбий интизоми, жанговар ва маънавий-маърифий тайёргарлиги бўйича натижаларини ҳолисона баҳолаб бориш учун шахсан жавобгар ҳисобланади.

Муддатли ҳарбий хизматчига ҳарбий интизом, жанговар ва маънавий-маърифий тайёргарлик натижалари бўйича баллар қўйиш бутун хизмат даври давомида амалга оширилади.

Муддатли ҳарбий хизматчи намунали ҳарбий интизоми учун Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларининг Интизом низомида назарда тутилган тартибда рағбатлантирилган (муқаддам берилган интизомий таъсир чорасининг бекор қилиниши бундан мустасно) тақдирда, унга қуйидаги тартибда баллар қўйиб борилади:

ҳарбий қисм командири томонидан рағбатлантирилган бўлса — 5 балл;

ҳарбий округ қўшинлари қўмондони (бирлашма командири) томонидан рағбатлантирилган бўлса — 10 балл;

Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирининг биринчи ўринбосари — Мудофаа вазирилиги Бош штаби бошлиғи томонидан рағбатлантирилган бўлса — 15 балл;

тегишли вазириликлар, давлат қўмиталари ва идоралари раҳбарлари томонидан рағбатлантирилган бўлса — 20 балл.

Муддатли ҳарбий хизматчига хизмат давридаги намунали ҳарбий интизоми учун кўпи билан 20 балл қўйила-

ди. Бунда, юқорида кўрсатилган ваколатли мансабдор шахслар томонидан бир неча бор рағбатлантирилган бўлса ҳам, уларнинг сонидан қатъи назар, ана шу рағбатлантириш шакли учун белгиланган баллдан ортиқ балл қўйилмайди.

Муддатли ҳарбий хизмат давомида назорат-тектирув машғулоти натижалари бўйича муддатли ҳарбий хизматчига жанговар ва маънавий-маърифий тайёргарлик учун баҳо қўйиб борилади. Муддатли ҳарбий хизматчининг умумий тайёргарлик даражасини аниқлаш учун жанговар ва маънавий-маърифий тайёргарлик бўйича баҳолашнинг умумий миқдори ҳисобланади ва ўртача арифметик қиймати чикарилади.

Жанговар ва маънавий-маърифий тайёргарлик бўйича баҳолашнинг умумий ўртача арифметик қиймати учун муддатли ҳарбий хизматчи:

4,0 дан 4,3 га қадар — 10 балл;

4,4 дан 4,7 га қадар — 15 балл;

4,8 дан 5,0 га қадар — 20 балл қўйилади.

Умумий ўртача арифметик қиймати 4,0 дан кам бўлган муддатли ҳарбий хизматчи балл қўйилмайди.

Тест синовлари ўтказилиши бошланишидан 5 кун олдин ҳарбий қисм қўмондонлиги томонидан муддатли ҳарбий хизматчиларга хизмат даври учун жанговар ва маънавий-маърифий тайёргарлик бўйича қўйилган умумий ўртача баҳолаш ва балларнинг йиғма ведомости тузилади, у ҳарбий хизматчиларнинг бевосита командирлари ва ҳарбий қисм командирининг ўринбосарлари томонидан имзоланиб, ҳарбий қисм командири томонидан тасдиқланади.

Йиғма ведомостдан олинган кўчирмалар ҳарбий қисм штаби бошлиғининг имзоси ва гербли муҳр билан тасдиқланади, тест синовлари бошланишидан 3 кун олдин ҳамма учун кўринадиган жойга осиб қўйилади.

Муддатли ҳарбий хизматчи-

лар томонидан жанговар ва маънавий-маърифий тайёргарлик дастурлари ўзлаштирилганлигини яқуний баҳолаш учун белгиланган тартибда ҳар бир ҳарбий қисмда Ўзбекистон Республикаси Вазирилар Маҳкамаси ҳузурдаги Давлат тест маркази томонидан тест синовлари ўтказилади.

Муддатли ҳарбий хизматчиларни тест синовларидан ўтказиш учун ишлаб чиқилган тест саволларининг умумий сони 80 та саволдан иборат бўлиб, улардан 40 таси — жанговар тайёргарликка оид, 20 таси — маънавий-маърифий тайёргарликка доир ва 20 таси — мантиқий тестлардан иборат бўлади.

Тўғри ечилган ҳар бир тест саволи: жанговар тайёргарлик бўйича — 1,2 балл, маънавий-маърифий тайёргарлик бўйича — 1,1 балл, мантиқий тест учун — 1 балл тарзида ҳисобланади.

Тест топшириқларини ечиш учун 2 соат берилади. Жавоблар арақасини тўлдириб учун 30 дақиқа ажратилади. Тест синовлари ўтказиш учун умумий вақт 2 соат 30 дақиқани ташкил этади.

Давлат тест марказидан тест синовларининг натижаларига оид расмий маълумотлар олинган, белгиланган тартибда ҳар бир ҳарбий қисмда муддатли ҳарбий хизматчилар билан ўтказилган тест синовларининг натижалари ва хизмат даври давомида тўплаган балларнинг яқуний ведомости тузилади. Яқуний ведомост тўплаган балларнинг пасайиш тартибда тузилиб, ҳарбий қисм командирининг ўринбосарлари томонидан имзоланади ва ҳарбий қисм командири томонидан тасдиқланади. Унинг нусхаси ҳарбий қисм штаби бошлиғининг имзоси ва гербли муҳри билан тасдиқланади ҳамда Давлат тест марказидан олинган тест синовларининг натижаларига оид расмий ҳужжатлар билан бирга ҳамма учун кўринадиган жойга осиб қўйилади.

Тавсиянома бериш юзасидан яқуний қарор қабул қилиш

Ботир СОБИРОВ,
Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий
прокурорининг матбуот хизмати
бўйича ёрдамчиси

учун ҳар бир номзод муддатли ҳарбий хизматчиларнинг умумий йиғилишида муҳокама қилиниб, унинг хизмат фаолиятига баҳо берилади, тест синовлари натижалари, намунали ҳарбий интизоми, жанговар ва маънавий-маърифий тайёргарлик бўйича тўплаган баллари ҳамда ҳар бир ҳарбий хизматчи тўплаган балларнинг умумий миқдори эълон қилинади.

Ҳарбий интизомининг ҳолати, жанговар ва маънавий-маърифий тайёргарлик натижалари ва тест синовлари бўйича энг кўп балл тўплаган муддатли ҳарбий хизматчи муддатли ҳарбий хизматчиларнинг умумий йиғилиши томонидан ижобий қарор қабул қилингандан сўнг, тавсиянома олишга муносиб деб топилади.

Шунингдек, Низомда юқори баллар тўплаган бўлса-да, бироқ хизмат фаолиятига салбий таъсир берилган ҳарбий хизматчиларга, умумий йиғилиш ва бўлирма командирларининг асослантирилган ёзма мурожаати асосида ҳарбий қисм командирининг қарори билан тавсиянома берилмаслиги кўрсатиб ўтилади.

Тўплаган балларининг миқдоридан қатъи назар, муддатли ҳарбий хизмати даврида ҳарбий интизоми кўпол равишда бузган, улар юзасидан хизмат суриштирув ўтказилган, ҳарбий қисм командирининг тегишли буйруқлари чиқарилган муддатли ҳарбий хизматчи тавсиянома олиш ҳуқуқига эга бўлмайди.

Тавсияномалар ҳарбий қисмининг рўйхатида киритилган муддатли ҳарбий хизматчилар сонининг 40 фоизига берилади. Агар бир неча ҳарбий хизматчининг баллари бир хил миқдорда тўплаган бўлиб, 40 фоизли икелашга амал қилишининг олоғи бўлмаса, бериладиган тавсияномалар сонини бундай ҳарбий хизматчилар сонига мос равишда оширишга руҳсат берилади.

Хизмат даврида давлат мукофоти билан тақдирланган муддатли ҳарбий хизматчи тест синовларининг натижаларидан қатъи назар, тавсиянома олиш ҳуқуқига эга бўлади.

Тавсиянома муддатли ҳарбий хизматдан Қуролли Кучлар резервида бўшатилаётган ҳарбий хизматчига тантанали вазиетда топширилади.

Мазкур тавсияномалар улар берилган кундан бошлаб уч йил мобайнида амал қилади.

Шуни ҳам таъкидлаш жоизки, ушбу имтиёзлар бўйича белгиланган қўшимча балларни ҳисобга олган ҳолда ҳужжат топширган олийгоҳга танловдан ўта олмаган абитуриентларнинг тўплаган баллари бошқа олий ўқув юрталарининг ушбу йўналишидаги кириш балларига мутаносиб бўлса, қонунчиликда белгиланган тартиб бўйича қабул қилинадилар.

Вояга етмаганларнинг меҳнат кафолатлари

Мустақилликнинг дастлабки йилларидаёқ Муҳтарам Президентимизнинг бевосита раҳбарлигида ёшлар камолотида давлат сийосатининг устувор йўналиши сифатида эътибор қаратиб келинмоқда. Бугунги кунда юртимизда ёшларни ижтимоий, иқтисодий, ҳуқуқий, маънавий, лўнда қилиб айтганда, ҳар томонлама ҳимоя қилиш, уларнинг бахтли ва фаровон ҳаёт кечиришларини таъминлаш борасида жуда кўплаб ишлар амалга оширилмоқда. Хусусан, болалар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича тегишли ҳуқуқий база шаклланди десак, асло муболага бўлмайди.

Ойбек ҚҶҶҚОРОВ,
ТДҶО талабаси

Маълумки, бола туғилиши билан оқ унинг ҳуқуқ ва эркинликлари вуҷудга келиб, улар давлат томонидан кафолатланиши Ўзбекистон Республикаси Конституциясида мустаҳкамланган. Ўзбекистон Республикаси 1992 йилнинг 9 декабрида Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги Конвенцияга қўшилган. Мазкур Конвенция БМТнинг болаликни муҳофазалаш бобидаги энг универсал ҳужжати ҳисобланади. Унда мустаҳкамлаб қўйилган болалар ҳуқуқ ва манфаатларининг барча қирраларини 2008 йилнинг 7 январидан кунга кирган "Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни қамаб олган.

Шунингдек, "Таълим тўғрисида"ги, "Вояга етмаганлар ўртасида назоратсизлик ва ҳуқуқбузарликларнинг профилактикаси тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни ҳам-

да соҳага тегишли бошқа меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга мувофиқ, Ўзбекистон Республикасида вояга етмаганларнинг касб-хунар ўрганишлари, олган касблари бўйича меҳнат қилишлари учун зарур ижтимоий-иқтисодий, ҳуқуқий шароитлар яратиб келинмоқда.

Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодексидида вояга етмаганларни ишга қабул қилишдаги кафолатлар, меҳнат ҳуқуқлари, ўн саккиз ёшга тўлмаган шахслар меҳнатидан фойдаланиш тақиқланган ишлар, қисқартирилган иш вақтининг муддати, йиллик меҳнат таътили бериш, тунги ишларга, иш вақтидан ташқари ишларга ва дам олиш кунларидаги ишларга жалб этишнинг тақиқланиши, меҳнат шартномасини бекор қилишдаги қўшимча кафолатлар ҳамда таълим муассасаларининг битирувчилари учун қўшимча кафолатлар ўз аксини толган.

Бундан ташқари, вояга ет-

маганларга бандлик соҳасида қўшимча кафолатлар берилган бўлиб, мулкчилик шаклидан қатъи назар, барча корхона, муассаса ва ташкилотлар улар учун қўшимча иш жойларини квоталаб қўйишлари, Бандлик қўмаклашиш марказлари томонидан ишга йўланган ўсимирларни белгиланган иш жойларига ишга қабул қилишлари, уларга ишлаб чиқаришнинг бевосита ўзида шогирдлик асосида касб-хунар ўрганишлари учун имконият яратиб беришлари керак. Бандлик қўмаклашиш марказлари томонидан ишга йўланган вояга етмаганлар дастлабки синов шартларисиз ишга қабул қилинишлари лозим.

Меҳнат шартномаси тузиш ва ишга қабул қилиш чоғида вояга етмаганлар учун қўшимча кафолатлар назарда тутилган. Жумладан, уларнинг сало-

матлиги ва маънавий-ахлоқий тарбияси муҳофазасида этилиши учун моддий жавобгарлик билан боғлиқ ишларга, ўриндошлик асосида 18 ёшга тўлмаган шахсларни ишга қабул қилиш тақиқланади. Шунингдек, қонун ҳужжатларида 18 ёшга тўлмаган шахслар меҳнатидан фойдаланишга йўл қўйилмайдиган касблар, ишлар назарда тутилган.

Вояга етмаганлар саломатлигини муҳофазасида қилиш мақсадида 18 ёшга тўлмаган ўсимирларнинг ҳар қандай ишга фақат дастлабки тиббий қўриқдан ўтказилиб ишга қабул қилинишлари белгиланган.

Ўн саккиз ёшга тўлмаган шахслар иш берувчи ташаббуси билан ишдан бўшатилган ҳолларда ишдан бўшатишнинг қонунийлиги юзасидан давво кўзғаш ҳуқуқига ўсимирнинг қонуний вакиллари (ота-онаси,

фарзандликка олувчиси, ҳомиyasi) билан бир қаторда, прокурор ҳам эга бўлади.

Ўзбекистон Республикаси МЖТКнинг "Вояга етмаган шахсларнинг меҳнатидан фойдаланишга йўл қўймаслик тўғрисидаги талабларни бузиш" деб номланган 491-моддасига кўра, вояга етмаган шахс меҳнатидан унинг соғлиги, хавфсизлиги ёки ахлоқ-одобига зиён етказиши мумкин бўлган ишларда фойдаланиш — фуқароларга энг кам иш ҳақининг бир бараваридан уч бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Вояга етмаганларнинг бугун қандай таълим-тарбия олиши бевосита мамлакатимиз эртасига дахлдор экан, бу борадаги ишларни асло сусайтириб бўлмайди. Ҳуқуқий демократик жамият қуриш йўлидан борар эканмиз, келажак авлод ҳуқуқларини тўла ҳимоялаш, уларнинг шахс сифатида камолга етишига шарт-шароит яратиш, муносиб турмуш кечиришларини таъминлаш борасида юртимизда амалга оширилаётган барча эзгу ишлардан биз ёшлар унумли фойдаланмоғимиз, унинг қадрига етишимиз, олган билимларимизни мамлакатимиз равнақига сафарбар этишимиз олий бурчимиздир.

Кредитлар — фаровонликка, тараққиётга хизмат қилмоқда

Мамлакатимизда Президентимиз раҳнамолигида молия-банк тизimini ислоҳ қилиш борасида амалга оширилаётган кенг кўламли чора-тадбирлар, аввало, юртимиз иқтисодиётини барқарорлаштириш ва оилалар фаровонлигини ошириш, тадбиркор-у ишбилармонларнинг истиқболли лойиҳаларини қўллаб-қувватлаш ва бошқа кўплаб бунёдкорлик ишларини рўйбга чиқаришга қаратилгани билан ҳам диққатга сазовордир.

Шу мақсадда молия-банк тизимидида олиб борилаётган амалий натижалар бугунги кунда халқимиз турмуш фаровонлигини янада яхшилашга хизмат қилмоқда.

АТБ "Агробанк" томонидан ҳам ана шу эзгу бунёдкорлик ишларида фаол иш олиб борилиб, улкан ютуқларга эришиб келинмоқда. Хусусан, ўтган "Кексаларни эъзозлаш йили"да ҳам банк томонидан мижозларга, фермер ва тадбиркорларга тезкор ва ишончли хизматлар кўрсатилди. Тадбиркорларнинг бизнес лойиҳаларини ҳаётга татбиқ этиш учун кредит маблағлари йўналтирилди.

Жумладан, мана шундай кенг саяёҳаракатда амалга оширилган ишларни рақамларда кўрадиган бўлсак, 2016 йилнинг 1 январь ҳолатига кўра, банкнинг умумий капитали 470 миллиард сўм, устав капитали эса 318 миллиард сўмни ташкил этди. Банк ресурс базаси 2 триллион 991 миллиард сўм, шундан жалб қилинган депозитлар 2 триллион 71 миллиард сўмга етди. Шунингдек, ҳисобот санасига банк кредит қўйилмалари 2 триллион 215 миллиард сўмни ташкил этиб, ўтган йилнинг 1 январига нисбатан 298 миллиард сўмга ёки 116 фоизга ошди.

АТБ "Агробанк" томонидан турли йўналишлардаги тадбиркорларнинг бизнес лойиҳаларини молиялаштириш натижасида 2015 йилда 77,5 мингта янги иш ўрни ташкил этилди.

Шуни алоҳида таъкидлаш зарурки, бу борадаги саяёҳаракатлар банкнинг вилоят бошқарма ва филиаллари томонидан ҳам олиб бориладиган. АТБ "Агробанк"нинг Андижон вилоят бошқармаси ва филиаллари томонидан олиб борилаётган ишларга назар ташлайдиган бўлсак, банк томонидан мижозларга тезкор ва замонавий банк хизматлари кўрсатилиб, ишбилармон-тадбиркорлар ҳамда деҳқон-фермерларнинг бизнес лойиҳаларини амалиётга жорий этишда молиявий қўллаб-қувватлаб, яқиндан кўмак кўрсатилди.

Мана шундай устувор ислохотлар натижасида халқимизнинг турмуш фаровонлиги ошиб, иқтисодийимиз янада тараққий этмоқда. Қувончлими, ана шундай саяёҳаракатлар туфайли

ҳудудлар янада обод ва фаровон бўлиб, жойларда бир-бирдан кўркам ва замонавий ишлаб чиқариш мажмуалари, маиший хизмат кўрсатиш шохбачалари фойдаланишга топширилмоқда. Бунинг натижасида қанчадан-қанча оилаларга барака кираяпти.

— Бугунги кунда тадбиркорларимиз жамиятнинг фаол аъзосига айланиб, улкан бунёдкорлик ишларига қўл урмоқдалар. Албатта, мамлакатимизда соҳани янада ривожлантириш, тадбиркорларга эркинлик ва зарур шарт-шароитлар яратилаётганлиги туфайли ҳам самарали натижаларга эришилмоқда. — дейди Шаҳрихон туманидаги "Капитал қурилиш гранд" МЧЖ раҳбари Илём Муҳаммаджонов. — Айниқса, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик кундан-кун тараққий этиб, оилаларимизга фаровонлик олиб келмоқда. Бу жараёнда банклар томонидан кредит маблағлари билан қўллаб-қувватлантираётганлиги ишбилармонларимизнинг мушкулларини осон-

Реклама ўрнида

AGROBANK

лаштирмоқда. Жорий йил бошида «Агробанк»нинг Шаҳрихон филиали томонидан бизнес лойиҳамга асосан гишт ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш ва зарур техника ускуналарини сотиб олиш мақсадида 130 миллион сўм миқдорда кредит маблағи олиб ишни бошладик. Ушбу кредит маблағи туфайли тадбиркорликни йўлга қўйдик ва 5 та янги иш ўрни яратдик.

— Банкнинг Асака филиалидан Био ем ишлаб чиқариш мақсадида 17 миллион сўм кредит олдим, — дейди Асака иқтисодиёт ва хизмат кўрсатиш касб-хунар коллежи битирувчиси, "Real optimal demand" хусусий корхонаси раҳбари Бобурмирзо Қўлдашев. — Ушбу сармоа ёрдамида тадбиркорликни йўлга қўйдим ва натижада 2 та янги иш ўрни яратдим. Албатта, мамлакатимизда биз ёшларга яратиб берилаётган эътибор ва кўмак самараси туфайли ана шундай имкониятларга эга бўлмоқдамиз. Бунда банк томонидан ёшларни тадбиркорликка жалб этиш борасида олиб борилаётган амалий ишлари муҳим омил бўлмоқда.

Хулоса ўрнида айтиш мумкинки, АТБ "Агробанк" томонидан олиб борилаётган бу каби кенг саяёҳаракатлар ўзининг ижобий самарасини бермоқда. Шунинг билан таъкидлаш керакки, банкнинг ана шундай фаолиятини жаҳоннинг нуфузли халқаро рейтинг агентликлари ҳисобланмиш "Мудис" ҳамда "Фитч Рейтинг" компаниялари томонидан ижобий баҳолашни келатганлигида ҳам қўришимиз мумкин. Жорий йилнинг 1 февралдан "Мудис" халқаро рейтинг агентлиги банк фаолиятига яна "барқарор" дея юқори баҳосини берди.

Хайрулла ХОЛТЎРАЕВ,
Банк матбуот хизмати ходими

Ўзбекистон жаҳон чемпионатида

Пойтахтимизда давом этаётган футбол бўйича Осиё чемпионати баҳсларининг гуруҳ ўйинларини Ўзбекистон терма жамоаси юз фоизлик натижа билан якунлади.

Ушбу мусобақанинг муҳим жиҳати шундаки, кучли бешликка кирган жамоалар футбол бўйича ўтказиладиган жаҳон чемпионатида иштирок этиш ҳуқуқига эга бўлади.

Шу сабабли ҳам турнирда қатнашаётган барча терма жамоаларнинг ҳар бир ўйинда жон-жаҳди билан ҳаракат қилишаётгани кўзга ташланмоқда. Терма жамоамиз ҳам юртимизда ўтаётган мусобақада ЖЧ "чиптаси"га эга чиқиш ва кубокни қўлга кириштига жиддий бел боғлаган. Испаниялик мутахассис Хосе Мендеш шогирдлари гуруҳ баҳсларида Саудия Арабистони, Қирғизистон ва Ливан терма жамоалари билан баҳс олиб бориб, барча ўйинларни ўз фойдаларига ҳал этишди. "А" гуруҳида пешқадам бўлган терма жамоамиз чорак финалда ироқлик футболчилар билан тўқнаш келишди. Жиддий қаршилиқка қарамай якунда вакилларимиз 3:0 ҳисобида рақибларидан устун келишди. Бу галаба Ўзбекистон терма жамоасига Колумбияда ўтадиган жаҳон чемпионатида йўлланмани тайин қилди.

Келмасидан бошланаётган машмашалар

Анчадан буён кўплаб муҳокамаларга сабаб бўлаётган португалиялик мутахассис Жозе Моуриньонинг "Манчестер Юнайтед" клубида иш бошлашига оид масала ижобий ҳал бўладиган кўринади. Маълумотларга қараганда, томонлар келишувга эришишга яқин туришибди. Моуриньонинг агенти Жорже Мендеш бошчилигидаги ҳуқуқшунослар гуруҳи унинг шартлари устида меҳнат қилишмоқда. Унга кўра, мутахассиснинг шартномаси 2019 йилга қадар мўлжалланган бўлади ва унинг "МЮ"даги йиллик маоши 20 миллион еврони ташкил қилади.

Жозе Моуриньонинг ўзи ҳам ёзда Манчестер клуби бошқарувида ўтиши аниқлигига ишонмоқда. Daily Mail наشري томонидан хабар қилинмишича, 53 ёшли мураббий дўстлари билан суҳбатда "Манчестер Юнайтед"ни бошқариши аниқ бўлиб улгурганини айтган.

Ўз навбатида, унинг "Манчестер Юнайтед" жамоасига келишига клуб футболчилари ва ходимлари салбий муносабат билдиришмоқда.

Daily Mail наشري хабарига кўра, футболчилар ва ходимлар ушбу мутахассис аввалги ишлаган жамоаларида турли жанжаллар келтириб чиқаргани ва муҳитга ёмон таъсир кўрсатгани билан танилгани учун жамоага таклиф этилишидан норози бўлишмоқда. Бунга мисол сифатида, Жозе Моуриньо "МЮ"га келадиган бўлса, жамоа ярим ҳимоячилари Хуан Мата и Маруан Феллайни мавсум якунида жамоа сафини тарк этиши мумкин. Қайд этилишича, португалиялик мураббий "МЮ" вице-президенти Эд Вудвордга ўз режаларини баён қилган.

Қизил карточка сабабли суиқасд

Аргентинанинг Кордоба шаҳрида 48 ёшли ҳакам Сесар Флорес футболчиға қизил карточка кўрсатганидан сўнг ўша футболчи томонидан отиб ўлдирилди. Бу ҳақда goal.com хабар бермоқда.

Майдондан четлатилгани учун газабга келган футболчи ҳакам томон уч мартаба ўқ узди. 48 ёшли Сесар ўша жойнинг ўзида жон берди. Шунингдек, майдонда тўп сураётган Уолтер Сарате ҳам жароҳат олган ва шу заҳоти шифохонага етказилган. Унинг аҳоли оғир эмаслиги маълум бўлди. Ҳакамнинг жонига қасд қилган футболчи мамлакат полицияси томонидан қидирилмоқда.

Лавесси фаолиятини Хитойда давом эттиради

Парижнинг "ПСЖ" клуби ҳужумчиси Эсекиэль Лавесси фаолиятини Хитой Суперлигасида давом эттириши ойданлашди.

"Хэбэй Чайна Форчун" клуби 30 ёшли аргентиналик футболчиға йилига 13-15 миллион евро маош таклиф қилган ва Лавесси бу таклифга розилик берган.

Хитой клуби куни кеча парижлик ҳамкасблари билан Лавессининг трансфери борасида келишувга эришган.

Эслатиб ўтамиз, аввалроқ "Хэбэй Чайна Форчун" клуби Гаэль Какута ("Севилья"), Стефан Мбиа ("Табзон-спорт") ва Жервиньо ("Рома") каби футболчиларни харид қилганди.

Ишқий муносабатнинг оқибати

Англиянинг "Сандерленд" жамоаси сайтида ярим ҳимоячи Адам Жонсон билан шартнома мuddатидан олдин бекор қилинган ҳақида хабар берилди.

"Адам Жонсон ўз айбини тан олди. Жамоа футболчи билан ҳамкорликни тўхтатди. Ушбу қарор шу дақиқадан бошлаб кучга киради. Жамоа ортиқ изох бермокчи эмас", — дейилади "Сандерленд" баёнотида. Бундан олдинроқ ушбу 28 ёшли футболчи ўзининг вояга етмаган қиз билан ишқий муносабатда бўлгани бўйича айбловнинг 2 бандини тан олганди. Ўз навбатида, бошқа бир қанча бандлар бўйича айбловни рад этган.

Шунингдек, спорт экипировкалари ишлаб чиқариш билан шуғулланадиган "Adidas" компанияси футболчи билан ҳамкорликни тўхтатган. Бундан ташқари, футболчи 6 ойдан 2 йилгача бўлган мuddатга қамоқ жазосига ҳукми қилиниши мумкин.

«Атлетико» Матани сотиб олмоқчи

Мадриднинг "Атлетико" жамоаси ёзи трансфер мавсумида Англиянинг "Манчестер Юнайтед" клуби ярим ҳимоячиси Хуан Матани сотиб олишга ҳаракат қилади.

Хабар берганимиздек, Жозе Моуриньо манкунианликлар бош мураббийиға айланса, испаниялик футболчи катта эҳтимол билан клубни тарк этади. Унинг хизматларига бир қатор Хитой жамоалари ҳам қизиқмоқда.

Эслатиб ўтамиз, жорий мавсумда Мата Англия чемпионатида 23 ўйинда майдонга тушиб, 4 та гол ва 4 та голли узатма муаллифи бўлган.

Маркес Котто билан жанг қилмоқчи

Тўрт вазн тоифасининг собиқ жаҳон чемпиони 42 ёшли Хуан Мануэль Маркес рингга қайтиб, ўзининг навбатдаги жангини 36 ёшли боксчи Мигель Коттоға қарши ўтказиши мумкин. Аммо Маркеснинг сўзларига кўра, мазкур жангдан олдин Котто май ойида бир марта рингга чиқиши ҳождётган экан.

— Мен Коттонинг вакиллари билан гаплашдим ва уларга мақсадимни айтдим. Маълум бўлишича, Котто июнда рингга чиқиши режалаштираётган экан. Мен эса майда жанг қилишни хоҳлайман. Бу мен учун жуда муҳим. Сабаби икки йилдан бери рингга чикмай келаямман. Май ойидаги жанг яна ритмга тушишга ёрдам беради. Кейин сентябрь ёки октябрь ойида Котто билан тўқнашувни кўриб чиқамиз, — дейди Маркес.

Интернет хабарлари асосида тайёрланди

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин

Тошкент шаҳар прокуратураси жамоаси шаҳар прокуратураси бўлим прокурори Севара Саиджоновга падари бузруквори

Ўлмас САИДЖОНОВнинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Huquq

юрidik gazeta

Muassis:
O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi

Bosh muharrir: Jahongir MAKSUMOV

Tahrir hay'ati:
Hakimboy HALIMOV
Gulnoza RAHIMOVA
Baxtiyor NAZAROV
(Bosh muharrir o'rinbosari)
Kamoliddin ASQAROV
(mas'ul ko'ib)

Tahririyat manzili:

Toshkent shahri, Yahyo G'ulomov ko'chasi, 66-uy.

Telefon: 233-98-40,
Faks: 233-10-53,
233-64-85

E-mail: huquq@huquq-gazeta.uz

Gazeta haftaning payshanba kuni chiqadi. Sotuvda kelishilgan narxda

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqdir qilinmaydi va egalariга qaytarilmaydi. Muallif fikri tahririyat nuqtai nazaridan farglanishi mumkin. «HUQUQ» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi. □ — tijorat materiali.

Nashr ko'rsatkichi 231

Buyurtma 8-5185, 44 488 nusxada bosiladi. Gazeta tahririyat kompyuter bazasida teridli va sahifalandi. «HUQUQ» original maketi. Navbatchi muharrir: G'ALIMOV Sahifalovchi: S.BABAJANOV Navbatchi: O'.DEHQONOV

Bosmaxonaga topshirish vaqti: 22.00. Topshirishi: 20.00. 12 3 4 5 6 7 8 9

Gazeta «O'zbekiston» nashriyat matbaa jidoyi uyida chop etiladi. Korxonada manzili: Toshkent shahar, Alisher Navoiy ko'chasi, 30-uy.

Gazeta O'zbekiston Respublikasi matbuot va axborot agentligida 2009-yil 12-oktabrda 0188-raqam bilan ro'yxatga olingan. ISSN 2010-7617

